



**GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
MĂSURII M2/2 B – SPRIJINIREA INSTALĂRII TINERILOR FERMIERI**

Grup de Acțiune Locală "Podisul Tarnavelor"

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin **FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ**
EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor solicitanți ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare. Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Planului de afaceri, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet a GAL.

CUPRINS

Capitolul 1 - Prevederi generale

1.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII M2/2B – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri.....	04
---	----

Capitolul 2 – Prezentarea măsurii M2/B2

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	05
2.2.1 Condiții de eligibilitate pentru acordarea sprijinului	14
2.2.2 Alte condiții de acordare a sprijinului	15
2.3 Eligibilitatea sprijinului.....	23
2.4 Tipuri de costuri neeligibile	26
2.5 Principii și criterii de selecție a proiectului	27
2.6 Valoarea sprijinului nerambursabil.....	29

Capitolul 3 – Accesarea fondurilor nerambursabile acordate pentru Măsura 2/2B

3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare	29
3.1.1 Completarea cererii de finanțare	30
3.1.2 Depunerea dosarului cererii de finanțare	32
3.1.3 Verificarea dosarului cererii de finanțare.....	32
3.1.4 Verificarea criteriilor de conformitate, eligibilitate și selecție	33
3.1.5 Verificarea pe teren a cererilor de finanțare	33
3.1.6 Selecția proiectelor.....	34
3.2. Contractarea sprijinului nerambursabil	35
3.3 Plata.....	37

Capitolul 4 – Informații utile pentru accesarea fondurilor nerambursabile

4.1 Documentele necesare la depunerea cererii de finanțare.....	38
4.2 Documente necesare la încheierea contractului de finanțare	44
4.3 Dicționar de termeni	45
4.4 Abrevieri	53
4.5 Legislație europeană și națională aplicabilă.....	53

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII M2/2B – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri

Creșterea performanței și competitivității sectorului agricol este legată de reîntinerirea generațiilor în exploatațiile agricole. Există un nivel înalt de îmbătrânire a proprietarilor și managerilor fermelor și reticență în a ceda aceste exploatații, agricultura fiind de cele mai multe ori principala sursă de venit. Aceasta are efect negativ asupra modernizării, competitivității și aplicării bunelor practici de mediu ale fermelor deoarece fermierii în vârstă sunt, în general, mai puțin înclinați către inovare, investiții în tehnologii noi și eficientizarea producției. Și din analizele efectuate asupra teritoriului se remarcă un punct slab, acela al îmbătrânirii proprietarilor și conducătorilor de exploatații agricole. Prin întinerirea generațiilor de agricultori va putea fi schimbată și mentalitatea care determină reticența în asociere, iar fermierii se vor putea organiza în forma asociative care cresc randamentul în producție și permit integrarea procesării pentru creșterea valorii adăugate a produselor.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală – I Favorizarea competitivității agriculturii

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri și conformarea cu cerințele pentru protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor, siguranța alimentară și la locul de muncă;
- Îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora și creșterea valorii produselor;
- Creșterea interesului generațiilor de tineri de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele rurale, dat fiind fenomenul de scădere și îmbătrânire a populației;
- Creșterea populației ocupate la nivelul teritoriului.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile art. 5, Reg.(UE) nr. 1305/2013

- P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 19, alin. 1, lit. a (i) din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - ajutor la înființarea întreprinderii pentru tinerii fermieri

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

- 2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare - Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita introducerea proceselor inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermierii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare.

Mediul și clima - Prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri se previne abandonul terenurilor agricole, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea și măsurilor de înverzire, determinând efecte benefice pentru

mediu și climă. De asemenea, măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor, precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2/2B este complementară cu măsurile M1– Investiții pentru creșterea performanței exploatațiilor agricole și M9/3A/6B Cooperarea orizontală și verticală pentru asocierea agricultorilor și a agenților economici din turism, deoarece tinerii fermieri care se instalează, au prioritate pentru a accesa măsura M1/2A ca și membrii ai unei cooperative agricole sau grup de producători care se constituie prin accesarea M9/3A/6B. Totodată, tinerii fermieri care se instalează și își propun realizarea de produse agro-alimentare care vor participa în cadrul unei scheme de calitate finanțate prin intermediul M3/3A Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare, primesc punctaje suplimentare prin criteriul de selecție specific, asigurându-se în acest fel complementaritatea între M2/2B și M3/3A.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: -

Capitolul 2 PREZENTAREA MASURII M2/2B

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Solicitanți eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- Tânărul fermier în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr.1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- Persoana juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și detine cel puțin 50%+1 din acțiuni

Conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, art. 19, alin. (1), „Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în: (a) ajutor la înființarea întreprinderii pentru: (i) tinerii fermieri;” Tânărul fermier reprezintă, conform art. 2, alin. (1n) „o persoană cu vârsta de până la 40 de ani (inclusiv cu o zi înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii Cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații”. Sprijinul va fi acordat pentru facilitarea începerii activităților agricole pentru instalarea tânărului fermier. Astfel, prin îndeplinirea obiectivelor propuse în Planul de Afaceri, se consideră că tânărul fermier s-a instalat și sprijinul acordat prin FEADR și-a atins obiectivul strategic.

Exploatația trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Exploatația are o dimensiune economică cuprinsă între 8.000 – 50.000 SO;
- Exploatația este înregistrată ca microîntreprindere/ întreprindere mică;
- Exploatația este înregistrată obligatoriu în Registrul Unic de Identificare – APIA, în Registrul agricol și/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA.

N.B.! Exploatația agricolă trebuie să fie înregistrată de solicitant, în nume propriu, conform formei de organizare pentru accesarea sprijinului, la Primărie în Registrul Agricol, la APIA în Registrul Unic de Identificare și la ANSVSA în Registrul Exploatațiilor – după caz, înainte de solicitarea sprijinului pentru instalarea tinerilor fermieri.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii, în funcție de forma de organizare sunt:

persoană fizică înregistrată și autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:

- individual și independent, ca persoană fizică autorizată (**PFA**);
- ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale (**II**);
- ca întreprinzător titular al unei întreprinderi familiale (**IF**).

asociat unic și administrator al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

asociat majoritar (majoritate absolută 50%+1) și administrator al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

*Tânărul care se instalează (cel care reprezintă societatea în relația cu AFIR) va fi membrul asociat desemnat de către asociați ca **administrator** al societății.*

N.B.! Asociatul majoritar (50%+1) care participă la capitalul și managementul persoanei juridice va îndeplini calitatea de tânăr fermier în conformitate cu art. 2 din R. (UE) nr. 1305/2013 și va respecta dispozițiile aplicabile atât tânărului fermier care se stabilește în calitate de unic șef al exploatației, cât și tânărului fermier care exercită controlul efectiv asupra persoanei juridice în conformitate cu prevederile din R(UE) nr. 807/2014, art. 2.

În cazul persoanei juridice cu acționariat multiplu, tânărul fermier care urmează a se instala, trebuie să dețină cel puțin 50%+1 din acțiuni, exercitând control efectiv pe termen lung asupra persoanei juridice pe perioada de implementare și monitorizare a proiectului, respectiv de maximum 6 ani/8* ani (*în cazul exploatațiilor pomicole).

Conform Legii nr. 346 din 14 iulie 2004, cu completările și modificările ulterioare, privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, prin întreprindere se înțelege: orice formă de organizare a unei activități economice, autorizată potrivit legilor în vigoare să realizeze activități de producție, și comerț, în scopul obținerii de venituri, în condiții de concurență, respectiv: societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, autorizate potrivit dispozițiilor legale în vigoare, care desfășoară activități economice.

ATENȚIE!

Un singur reprezentant al unui SRL (asociat unic/ asociat majoritar și administrator) poate primi sprijin prin această sub-măsură.

În cadrul unei familii, doar unul din membri (soț-soție) poate să beneficieze de sprijin pentru instalare fie prin intermediul M2/2B GAL - SPRIJINIREA INSTALĂRII TINERILOR FERMIERI, Măsurii 112 - Instalarea tinerilor fermieri (sau masura similara GAL), fie prin intermediul submăsurii 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri (sau masura similara GAL).

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare. Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea Cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a proiectului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate. În cazul exploatațiilor care dețin animale, acestea vor fi în proprietatea persoanei autorizate/societății.

Indiferent de forma de organizare, solicitanții trebuie să respecte încadrarea în categoria microîntreprinderi sau întreprinderi mici:

microîntreprinderi – care au **până la 9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;

întreprinderi mici – care au **între 10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

N.B.! Înființarea unei noi întreprinderi, trebuie să mențină condiția privind microîntreprinderile/întreprinderile mici – ținând cont de întreprinderi partenere/legate, număr de salariați, cifră de afaceri. Se va verifica, inclusiv, condiția de **întreprinderi partenere sau legate definite conform prevederilor Legii nr.346/2004**, cu modificările și completările ulterioare, pentru încadrarea în categoria de microîntreprindere sau întreprindere mică. Vor fi eligibili solicitanții care **desfășoară activitate agricolă numai prin intermediul formei de organizare în numele căreia solicită sprijinul**, respectând totodată statutul de microîntreprindere/întreprindere mică.

Întreprindere autonomă întreprinderea care deține mai puțin de 25% din capitalul social și/ sau drepturile de vot în structura altor întreprinderi și/ sau alte întreprinderi dețin mai puțin de 25% în întreprinderea dumneavoastră.

Întreprindere parteneră - întreprinderea care nu este clasificată ca întreprindere legată și care se află în următoarea relație cu altă/alte întreprindere/întreprinderi: întreprinderea (din amonte) deține, individual sau în comun cu una ori mai multe întreprinderi legate, 25% sau mai mult din capitalul social ori din drepturile de vot ale unei alte întreprinderi (din aval);

Întreprindere legată - întreprinderea care se află în oricare dintre următoarele raporturi:

a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor celeilalte întreprinderi;

b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor consiliului de administrație, de conducere ori de supraveghere a celeilalte întreprinderi;

c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra celeilalte întreprinderi, în temeiul unui contract încheiat cu această întreprindere sau al unei clauze din statutul acesteia;

d) o întreprindere este acționară sau asociată a celeilalte întreprinderi și deține singură, în baza unui acord cu alți acționari ori asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau asociațiilor întreprinderii respective.

Se prezumă că nu există o influență dominantă dacă investitorii prevăzuți la alin. (3) al art. 4² din Legea nr.346/2004, nu sunt implicați direct sau indirect în conducerea

întreprinderii respective, fără ca drepturile pe care le dețin în calitatea lor de acționar sau asociat să fie prejudiciate.

Sunt considerate întreprinderi legate și întreprinderile între care există oricare dintre raporturile descrise la lit.a)-d), prin intermediul uneia ori mai multor întreprinderi sau prin oricare dintre investitorii prevăzuți la alin. (3) al art. 4² din Legea nr.346/2004.

Întreprinderile între care există oricare dintre raporturile descrise mai sus, prin intermediul unei persoane fizice sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord, sunt, de asemenea, considerate întreprinderi legate, dacă își desfășoară activitatea sau o parte din activitate pe aceeași piață relevantă ori pe piețe adiacente. O piață adiacentă este acea piață a unui produs sau a unui serviciu situată direct în amonte ori în aval pe piața în cauză.

Atenție! - Cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (3) al art. 4² din Legea nr.346/2004, cu modificările și completările ulterioare, o întreprindere nu poate fi considerată mică sau mijlocie dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să fie persoană fizică autorizată/ întreprindere familială/individuală sau persoană juridică **română**;
- să acționeze în nume propriu.

N.B.! Tânărul fermier solicitant al sprijinului de instalare **nu trebuie să dețină părți sociale/ acțiuni în alte societăți care desfășoară activități agricole sau în alte forme de organizare constituite conform OUG 44/ 2008, cu excepția cooperativelor agricole și grupurilor de producători.**

Un tânăr fermier poate face parte dintr-o cooperativă agricolă sau un grup de producători, sau să se înscrie ulterior instalării într-o astfel de formă de asociere, cu condiția menținerii statutului de șef al exploatației agricole.

Categoriile de solicitanți ai măsurii restricționate de la finanțare, sunt, după caz:

- Solicitanții/beneficiarii înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care NU achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea Contractelor de finanțare;
- Beneficiarii Măsurii M2/2B- SPRIJINIREA INSTALĂRII TINERILOR FERMIERI , Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, denumită în continuare 112, beneficiarii Măsurii 411-112 „Instalarea tinerilor fermieri” prin LEADER, denumită în continuare 411-112, și beneficiarii Măsurilor 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistentă ” denumită în continuare 141 și 411-141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistentă ” prin LEADR, denumită în continuare 411-141 din cadrul PNDR 2007-2013, precum și beneficiarii submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, inclusiv din zona ITI, submăsurii 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” inclusiv din zona ITI din PNDR 2014-2020;
- Exploatațiile care au beneficiat de sprijin prin intermediul Măsurii M2/2B SPRIJINIREA INSTALĂRII TINERILOR FERMIERI , Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, **cele care au proiecte nefinalizate (fără statut de proiect finalizat sau reziliat) în cadrul Măsurii 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistentă ”, din PNDR 2007-2013, dar sunt**

restricționate și cele care au beneficiat de sprijin prin intermediul submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” inclusiv din zona ITI 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” inclusiv din zona ITI, din PNDR 2014-2020, indiferent dacă au finalizat sau nu proiectul;

Beneficiarii Contractelor de finanțare M2/2B nu pot depune proiecte pentru oricare dintre celelalte măsuri care privesc activități agricole (de exemplu: sM4.1, sM4.1a, sM4.2, s.M4.2a - inclusiv din zona ITI) din cadrul PNDR 2014 – 2020, până la acordarea celei de-a doua tranșe de plată din PNDR 2014-2020.

Este permisă accesarea masurilor nonagricole în același timp cu masura M2/2B, dar prin Cereri de finanțare diferite.

N.B.! Instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de administrare cu drepturi depline în calitate de șefi/ manageri ai unei exploatații agricole, pentru prima dată. Transferul exploatației se realizează prin intermediul documentelor de proprietate și/ sau arendă și/ sau concesionare. Exploatația agricolă cu dimensiunea cuprinsă între 8.000 și 50.000 SO produce în principal produse agricole vegetale și/ sau animale (materie primă) pentru consum uman și hrana animalelor. În dimensiunea economică a exploatației agricole, culturile și animalele care asigură consumul uman și hrana animalelor trebuie să reprezinte peste 75% din total SO, atât în anul 0 (conform definiției din prezentul Ghid al solicitantului) cât și la solicitarea acordării celei de a doua tranșe de plată (pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului).

INSTALAREA TÂNĂRULUI FERMIER

Acest proces trebuie să fie început și să fie în curs de desfășurare la momentul depunerii Cererii de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei măsuri.

Instalarea tânărului fermier se desfășoară în următoarele **etape**:

Etapa I: Înregistrarea tânărului fermier (care urmează să se instaleze) la Oficiul Registrului Comerțului ca microîntreprindere/întreprindere mică, având pentru prima dată obiect de activitate în domeniul agricol, cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare (între timp, fermierul pregătește Planul de afaceri, organizează activitățile administrative, achiziționează bunuri pentru noua întreprindere, etc.), iar înscrierea la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA a exploatației deținute sub entitatea economică prin care solicită sprijin, se face în același termen de maximum 24 de luni.

Această etapă trebuie să fie încheiată **înaintea depunerii Cererii de finanțare** pentru această măsură.

Etapa II: Depunerea și înregistrarea Cererii de finanțare însoțită de Planul de afaceri și documentele obligatorii (documentele justificative legate de baza materială cu activele deținute la momentul depunerii Cererii de finanțare), precum și documentele anexă;

○ implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

- înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, beneficiarul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată.

Etapa III: Instalarea tânărilor fermier este considerată finalizată la momentul implementării corecte a Planului de afaceri (adică la acordarea celei de-a doua tranșe de plată).

- solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la **data încheierii instalării**.

IMPLEMENTAREA CORECTĂ A PLANULUI DE AFACERI

A. Planul de afaceri trebuie să respecte **obligatoriu** următoarele condiții:

îndeplinirea obiectivului de comercializare a producției agricole proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată, demonstrată prin documente justificative, în conformitate cu legislația în vigoare. *Se va lua în calcul **valoarea cumulată pe toată perioada** dintre semnarea Contractului de finanțare și solicitarea celei de-a doua tranșă de plată!*

în cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoierii de grajd (inclusiv dejecțiile de origine animală) conform normelor de mediu **sau** va descrie platforma deja existentă și conformă cu normele de mediu în vigoare (*după caz*);

durata/ tipul de pregătire profesională în domeniul agricol propus

tânăru fermier (care se instalează) trebuie să își stabilească domiciliul în UAT-ul în care exploatația este înregistrată (*în cazul în care domiciliul nu este astfel stabilit*); în cazul în care tânăru fermier care se instalează, va fi încadrat într-o activitate salarizată, în termen de maximum 9 luni de la data semnării Contractului de finanțare, locul de muncă al acestuia (sediul social/punctul de lucru al angajatorului) trebuie să fie în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatația (în cazul în care condiția nu este deja respectată); sediul social al beneficiarului va fi localizat în aceeași UAT în care este înregistrată exploatația ;

DOMICILIU – în Codul Civil (art. 86 – 91) se precizează că, dacă prin lege nu se prevede altfel, o persoană fizică nu poate să aibă în același timp decât un singur domiciliu și o singură reședință, chiar și atunci când deține mai multe locuințe. Domiciliul persoanei fizice, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile, este acolo unde aceasta declară că își are locuința principală. Reședința persoanei fizice este în locul unde își are locuința secundară. Relația locuință-domiciliu-reședință poate fi astfel descrisă: orice locuință poate fi domiciliu sau reședință, după alegerea titularului; locuința desemnată ca reședință nu poate fi, în același timp, domiciliu și invers; o persoană poate avea mai multe locuințe, însă are, la un moment dat, un singur domiciliu și o singură reședință.

ZONA LIMITROFĂ - reprezintă zona constituită din UAT-urile aflate la o distanță de maxim 75 km (conform hartă rutieră) față de UAT în care este înregistrată exploatația agricolă.

Îndeplinirea condiției de a deveni fermier activ în maximum 18 luni după momentul instalării ;

Momentul demarării implementării planului de afaceri (în termen de maximum 9 luni de la data semnării contractului de finanțare) și descrierea modalității de demarare a implementării Planului de Afaceri.

Prin Planul de afaceri trebuie să se demonstreze îmbunătățirea performanței generale a exploatației agricole, astfel încât să reiasă modul în care se va dezvolta/moderniza exploatația agricolă, creșterea productivității și toate aspectele legate de realizarea obiectivelor obligatorii și cele suplimentare propuse prin proiect, cu **menținerea criteriilor de selecție și eligibilitate, îndeplinite la finanțare, pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului.**

În cazul nerespectării **elementelor obligatorii** de la punctul A, **sumele acordate vor fi recuperate integral, iar cea de-a doua tranșă nu va mai fi acordată.**

În cazul exploatațiilor predominant viticole sau apicole (SO majoritar) care au accesat/acesează PNS sau PNA, în Planul de afaceri va fi expusă modalitatea prin care se asigură complementaritatea dintre cele două programe, viabilitatea afacerii.

B. Planul de afaceri trebuie să prevadă cel puțin **3 obiective suplimentare**, propuse de solicitant în vederea dezvoltării exploatației vizate pentru sprijin.

În cazul nerespectării obiectivelor suplimentare, aferente punctului B, sumele acordate vor fi recuperate (după caz) proporțional cu ponderea obiectivelor neîndeplinite sau nu va mai fi acordată a doua tranșă/ va fi acordată parțial. Totalitatea obiectivelor (obligatorii împreună cu cele suplimentare) reprezintă 100%. Proporționalitatea se aplică la întreaga sumă de sprijin, iar fiecare obiectiv (obligatoriu și suplimentar) va fi considerat ca având o pondere egală pentru calcularea recuperării proporționale a sprijinului.

Prin urmare, în cazul neîndeplinirii obiectivelor suplimentare din Planul de afaceri, sprijinul se va recupera în acord cu ponderea aferentă obiectivelor suplimentare propuse de beneficiar și nerealizate din prima tranșă de sprijin și/ sau din cea de-a doua tranșă de sprijin, în funcție de valoarea sumei care necesită a fi recuperată din valoarea totală a sprijinului. În cazul în care una sau mai multe acțiuni aferente obiectivului suplimentar nu a fost îndeplinită, obiectivul suplimentar va fi considerat neîndeplinit.

Foarte important!

Acțiunile cuprinse în Planul de afaceri pentru atingerea obiectivelor/ condițiilor minime și suplimentare vor fi consistente astfel încât sa se asigure rezonabilitatea Planului de afaceri propus raportat la exploatație si cuantumul sprijinului

Foarte important!

- Pentru a putea beneficia de fonduri nerambursabile, tânăru fermier trebuie să se afle în proces de instalare într-o exploatație agricolă care are dimensiunea de minimum 8.000 SO (dimensiune minimă atinsă la momentul depunerii Cererii de finanțare și nu constituie creare de condiții artificiale consolidarea exploatației înainte de depunerea Cererii de finanțare), iar înregistrarea pentru prima dată a microîntreprinderii/întreprinderii mici, sau pentru prima dată a unui cod CAEN agricol în cadrul întreprinderii deja existente prin care solicită sprijin, trebuie să aibă loc cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare;

- Calculul SO se realizează pe baza coeficienților din Cererea de finanțare, conform tabelului de SO, anexat la Ghidul solicitantului;

N.B.! Condiția de 24 de luni anterioare depunerii Cererii de Finanțare se aplică și pentru înscrierea, pentru prima dată, la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA a exploatației agricole deținute de fermier, în calitate de microîntreprindere/ întreprindere mică, și se aplică tuturor exploatațiilor, indiferent dacă ating, sau nu, dimensiunea minimă eligibilă la momentul înregistrării. Îndeplinirea condiției de eligibilitate privind dimensiunea minimă a exploatației se aplică la momentul depunerii Cererii de finanțare.

Tinerii solicitanți care sunt înregistrați și autorizați în conformitate cu prevederile *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 sau Legea societăților nr. 31/ 1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare* de mai mult de 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare la AFIR, cu **activități non-agricole** (fără cod CAEN înregistrat în domeniul agricol), pot deveni **beneficiari eligibili**, numai în cazul în care, în termen de **maximum 24 de luni înainte de depunerea Cererii de finanțare**, întreprinderea solicitantă înregistrează și autorizează un cod CAEN agricol care să fie, de asemenea, în acord cu domeniul proiectului pentru M2/2B, înscriind ulterior exploatația la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA.

Prin urmare, tinerii care solicită finanțare prin intermediul microîntreprinderii/ întreprinderii mici înființate cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare, sunt eligibili cu îndeplinirea simultană a următoarelor condiții:

1. să nu fi înscris niciodată o exploatație agricolă la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA;
2. să nu fi avut niciodată înregistrat un cod CAEN cu profil agricol, decât în intervalul de maximum 24 de luni, înaintea depunerii Cererii de finanțare, în care este obligatorie înregistrarea codului CAEN agricol și înscrierea exploatației agricole la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA.

Condiția de 24 de luni cu privire la înregistrarea la ORC se aplică atât tânărului fermier, cât și microîntreprinderii/ întreprinderii mici .

În cazul în care tânărul fermier a făcut parte în urmă cu mai mult de 24 de luni dintr-o altă întreprindere, ar putea fi eligibil cu condiția să nu mai activeze la momentul depunerii Cererii de finanțare în nicio altă întreprindere (nici în calitate de asociat/nici în calitate de administrator), cu excepția grupurilor de producători/cooperativelor agricole.

Tânărul fermier solicitant al sprijinului de instalare nu poate combina măsuri/ submăsuri diferite prin intermediul aceluiași Plan de afaceri;.

Tânărul fermier poate accesa măsuri non-agricole în orice moment al derulării proiectului, cu condiția ca Planurile de afaceri să fie separate pentru fiecare măsură și să respecte condițiile de accesare; în schimb, NU poate accesa nicio măsură care vizează activități agricole; Un beneficiar poate accesa alte măsuri/ submăsuri din PNDR 2014-2020/SDL care vizează activități agricole, doar după finalizarea implementării Planului de afaceri, respectiv după data plății sprijinului aferent celei de-a doua tranșe de plată;

✚ O exploatație agricolă sau un tânăr fermier, NU pot primi sprijin prin această măsură decât o singură dată;

NU este permisă preluarea de exploatații agricole care au primit sprijin prin intermediul măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri” sau masura similara GAL Programarea 2007-2013 prin intermediul măsurii M2/2B „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” din SDL.

Pentru evitarea creării de condiții artificiale, verificarea se face atât pentru tânărul fermier cât și pentru cedenți. NU este admisă fărâmițarea exploatațiilor agricole, în scopul creării în mod artificial de condiții necesare pentru a beneficia de sprijin (mai multe detalii privind înțelegerea condițiilor artificiale, puteți regăsi în Anexa nr. 16 Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020).

Se va verifica, începând cu momentul înregistrării tânărului fermier, istoricul exploatației preluate pentru evitarea fracționării exploatațiilor cu dimensiunea mai mare de 50.000 SO în vederea accesării fondurilor FEADR.

Pentru studenții înscriși la cursuri cu frecvență (la zi) care doresc să acceseze sprijin prin intermediul Masurii 2/2B, unitatea de învățământ frecventată (facultatea) la care sunt înscriși trebuie să se afle în același UAT în care este înregistrată exploatația agricolă sau în zona limitrofă a acesteia.

N.B.! Sunt eligibili studenții care urmează modul de învățământ cu frecvență redusă (fără frecvență/ prin corespondență) indiferent de localizarea unității de învățământ frecventate.

Prevederea vizează, de exemplu, studenții care urmează cursuri la zi (cu frecvență) și nu sunt înscriși la o facultate din același UAT sau zonă limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația, iar condiția trebuie îndeplinită în 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului în mod similar condiției de eligibilitate privind locul de muncă al tânărului fermier. În cazul în care condiția nu poate fi îndeplinită, studentul va fi eligibil numai dacă urmează modul de învățământ cu frecvență redusă (fără frecvență/prin corespondență, etc), inclusiv prin trecerea la acest mod de învățământ în cele 9 luni mai sus menționate. În cazul studenților care urmează forma de învățământ „cu frecvență”, aceștia sunt eligibili indiferent de UAT în care se află unitatea de învățământ frecventată, numai dacă frecventează o facultate cu specializare în domeniul proiectului (conform HG nr. 580/2014 cu modificările și completările ulterioare, pentru studii universitare, ramurile de științe: „Ingineria resurselor vegetale și animale”, „Medicină veterinară”, ramura „Științe economice” - specializarea „Economie agroalimentară”).

Planul de afaceri trebuie să includă prezentarea modului de gestionare a exploatației de la distanță, respectiv studentul trebuie să dovedească, în acord cu fluxul tehnologic de cultivare a produselor vegetale/creștere a animalelor, prezența sa activă în exploatație și modul de gestionare a afacerii în calitate de manager de exploatație. Astfel, se va dovedi modul de evitare a riscului gestionării afacerii agricole dintr-o localitate aflată la distanță față de exploatație.

N.B.! În situația în care, o exploatație se preia de la propria Persoană Fizică, aceasta trebuie să preia integral exploatația agricolă deținută. De asemenea, preluarea unei exploatații de la soț/soție trebuie să fie integrală. Este interzisă terților folosința sau administrarea exploatației agricole beneficiară de sprijin!

2.2.1 CONDIȚII DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

- ✓ **Proiectul să fie dintr-unul dintre sectoarele de activitate agricole specifice teritoriului GAL: cereale, horticultură, apicultură, bovine, legumicultura, ovine/caprine**

- ✓ **Ferma solicitantului trebuie să fie situată pe teritoriul GAL**

Măsura se adresează investițiilor realizate pe raza teritoriului GAL ce acoperă 14 unități administrativ teritoriale din județul Mureș reprezentate de către comunele: Adămuș, Bahnea, Băgaciu, Bichis, Bogata, Coroisânmartin, Cucerdea, Cuci, Gănești, Mica, Ogra, Sânpaul, Suplac, precum și de orașul Iernut.

Pentru a fi eligibilă exploatarea agricolă trebuie să dețină în proporție de peste 70% terenuri pe teritoriul GAL. Verificarea se va face raportat la ultima cerere unică de plată pe suprafața depusă la APIA, documentele depuse pentru terenul agricol, pentru animale, pasări și familii de albine, Extrasul din Registrul Agricol.

Se verifică corelarea între documentele depuse și calculul SO realizat în cuprinsul Cererii de finanțare.

- ✓ **Solicitantul trebuie să fie deținătorul și gestionarul real al fermei.**
- ✓ **Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;**
- ✓ **Solicitantul deține o exploatare agricolă cu o dimensiune economică stabilită între 8.000 și 50.000 SO (valoare producție standard conform ultimului calcul valabil la momentul depunerii Cererii de finanțare);**
- ✓ **Deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre condițiile care vor fi dezvoltate în secțiunea dedicată formării profesionale la prezentul Ghid;**
- ✓ **Solicitantul prezintă un plan de afaceri viabil care prevede cel puțin unul din următoarele obiective: îmbunătățirea managementului exploatarei agricole, îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatarei agricole (inclusiv creșterea valorii adăugate a produselor), adaptarea producției la cerințele pieței, respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare;**
- ✓ **Solicitantul se angajează să devină fermier activ (conform art. 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013) în termen de maximum 18 luni de la data încheierii instalării¹;**

¹ Conform definiției instalării din prezentul Ghid – instalarea fiind încheiată odată cu acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin.

- ✓ Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, beneficiarul face **dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației**, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de Afaceri);

2.2.2 ALTE CONDITII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

- ✓ Beneficiarul își va stabili domiciliul și sediul social în Unitatea Administrativ Teritorială² în care este înregistrată exploatația, și locul de muncă, în cazul în care este încadrat într-o activitate salarizată, în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatația vizată pentru sprijin, până la momentul demarării implementării Planului de afaceri, aceasta fiind o condiție a gestionării eficiente a Planului de afaceri – în cazul în care această condiție nu este îndeplinită la momentul depunerii Cererii de finanțare;
- ✓ **Implementarea (demararea) Planului de afaceri** trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- ✓ În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor și condiția referitoare la existența platformei de gunoi de grajd nu este îndeplinită la momentul depunerii Cererii de finanțare, Planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu **amenajări de gestionare a gunoiului de grajd**, conform normelor de mediu și a legislației aplicabile (cerința va fi verificată la momentul finalizării implementării Planului de afaceri) sau adaptări ale platformelor deja existente. Se va consulta în acest sens, Anexa 8 la Ghid – „Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole” și „Calculatoare - Cod Bune Practici Agricole”. În cazul în care exploatația deține amenajări privind gestionarea gunoiului de grajd, conformă cu cerințele de mediu și cele aferente Anexei 8 la Ghid, în Planul de afaceri se va descrie platforma și conformitatea acesteia cu cerințele normelor de mediu și dacă este cazul, se vor atașa documente justificative;

În cazul înființării/ adaptării platformelor de gestionare a gunoiului de grajd se vor respecta: prevederile Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole aprobat prin Ordinul nr. 1270/ 2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și Legea nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare.

Platformele pentru gestionarea gunoiului de grajd se pot face în sistem:

- **Individual (gospodăresc), caz în care solicitantul trebuie să aibă/prevadă platforme individuale conform prevederilor Codului de bune practici agricole pentru**

² UAT - reprezentând localitatea (comună/ oraș/ municipiu - nu județul) în care figurează înregistrarea exploatației

protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole. Nu sunt acceptate ca platforme individuale: grămezile de compost cu pat de paie sau întăritură de pământ și grămezile de compost pe folii de plastic.

și/ sau

- Comunal – adaptate ținând cont de existența unei platforme comunale.

În cazul în care în UAT-ul respectiv sau în zonele limitrofe există o platformă autorizată de gunoi de grajd comunală/ a unui agent economic, solicitantii au obligația de a construi o amenajare minimă³ pentru depozitarea gunoiului de grajd, până la preluarea acesteia de către Platforma Comunală/agentul economic autorizat și de a atașa la Cererea de finanțare, după caz:

- Contractul de colectare a gunoiului de grajd încheiat între solicitant și deținătorul platformei

sau

- Adeverință emisă de Primăria UAT pe teritoriul căreia se regăsește platforma comunală, din care să rezulte faptul că aceasta va prelua gunoiul de grajd din exploatarea solicitantului.

N.B. Se vor accepta platformele individuale de tip: grămezi de compost cu pat de paie sau întăritură de pământ și grămezi de compost pe folii de plastic ca excepție, unde nu sunt permise construcțiile betonate, în conformitate cu legislația națională în vigoare. Toate aceste elemente trebuie să fie descrise detaliat în Planul de afaceri și vor fi verificate pentru acordarea celei de-a doua tranșe de plată. Pentru a face dovada existenței platformei de gunoi grajd, la a doua tranșa de plată, se va prezenta, dacă este cazul, copia Autorizației de construire în baza Legii nr 50/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care la momentul depunerii Cererii de finanțare se face dovada existenței platformei de gunoi de grajd, la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată nu mai este necesară prezentarea Autorizației de Construire (excepție fac cazurile în care a fost necesară extinderea acesteia pentru a acoperi capacitatea ca urmare a creșterii numărului de animale).

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, Autorizația de Construire se va prezenta la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată pentru construcțiile cu caracter provizoriu/ definitiv care sunt propuse prin Planul de afaceri, cât și pentru cele

³ Amenajarea minimă pentru gestionarea gunoiului de grajd poate fi reprezentată de sistemele de depozitare conforme cu Codul de bune practici (anexa 8 la Ghidul Solicitantului), *respectiv grămezi de compost cu pat de paie, grămezi de compost pe folii de plastic, etc*, dar care pot fi de dimensiuni mai mici în corelare cu perioada de depozitare până la momentul preluării de către platforma comunală/agentul economic autorizat.

existente asupra cărora se intervine cu modificări care necesită autorizarea lucrărilor, conform Legii 50/1991, cu modificările și completările ulterioare.

Foarte important!

Solicitanții acestei submăsuri care dețin exploatații zootehnice/ mixte și care fac parte dintr-o asociație/ cooperativă care are concesionate/ închiriate suprafețe agricole reprezentând pajiști, în conformitate cu Ordinul MADR nr. 619/06.04.2015, vor ține cont în elaborarea planului de afaceri de toate angajamentele luate ca urmare a aderării la acea asociație/ cooperativă și vor prezenta în cadrul acestuia, în secțiunea dedicată fluxului tehnologic, detaliile privind modalitatea de creștere a animalelor atât în perimetrul gospodăriei, cât și în afara acesteia, având în vedere că o perioadă importantă de timp animalele nu se regăsesc în exploatarea solicitantului/adăposturile din gospodărie. În cadrul Planului de afaceri trebuie demonstrată sustenabilitatea și viabilitatea activității pentru care se solicită sprijin (inclusiv obținerea producției de către fermier și comercializarea acesteia și în perioada de pășunat). Atât în planul de afaceri cât și în cadrul Cererii de finanțare trebuie menționate codurile ANSVSA (al solicitantului și asociației/cooperativei) în vederea verificării transferului animalelor.

Pentru exploatațile pomicole și cele care vizează viticultura

- În cazul înființării și reconversiei plantațiilor pomicole, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa aferentă Subprogramului Tematic Pomicol din cadrul național legislativ de implementare (STP), exceptând culturile din sectorul pomicol în sere și solarii (inclusiv tunele joase) și pepinierele, care pot fi înființate pe tot teritoriul național. Se aplică nota de favorabilitate, conform metodologiei de calcul din cadrul Anexei 10 la prezentul Ghid al solicitantului aferent Subprogramului Tematic Pomicol (STP) din cadrul național legislativ de implementare. Aceasta nu se aplică în cazul altor activități în afara acțiunilor de plantare.

Astfel, sunt eligibile pentru sprijin proiectele pomicole implementate în UAT-urile care au nota de favorabilitate potențată $\geq 2,00$.

În cazul UAT-urilor care au nota de favorabilitate potențată (cu valori sub 2,00, așa cum sunt stabilite în Anexa nr. 10 aferentă STP), pot fi eligibile amplasamentele din cadrul UAT-ului respectiv, dacă solicitantul sprijinului furnizează GAL un studiu avizat de ICDP Mărăcineni⁴, efectuat prin metodologia studiului privind zonarea speciilor

⁴ Informațiile privind obținerea studiului necesar recalculării notelor de favorabilitate pe amplasamentele din cadrul UAT-urilor care au o notă de favorabilitate potențată $< 2,00$ se regăsesc pe pagina web a Institutului de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultura Pitești –Maracineni la următoarea adresa web: <http://icdp.ro/anunturi/Pasi%20recalculare.pdf>. Sprijinul aferent măsurii M2/2B poate fi utilizat și pentru întocmirea acestui studiu.

pomicole, conform căruia se demonstrează că amplasamentul respectiv are o notă de favorabilitate naturală sau potențată $\geq 2,00$.

În cazul proiectelor din sectorul pomicol, se aplică doar „nota de favorabilitate potențată”, iar în cazul plantațiilor de afini "nota de favorabilitate potențată pH și precipitații" prevăzută în Anexa la Ghidul solicitantului, indiferent dacă exploatațiile respective dețin (vizează), sau nu, sisteme de irigații.

În cazul exploatațiilor care presupun înființare și/sau reconversia plantațiilor pomicole, materialul fructifer utilizat/ de înmulțire trebuie să fie din categoria biologică *certificat*, sau dintr-o categorie – superioară, cu excepția nucului și alunului, care poate fi material de plantare CAC (conformitas agraria communitatis). Acest document va fi prezentat obligatoriu la solicitarea celei de-a doua cereri de plată) și vor respecta condițiile prevăzute prin prezentul Ghid și Fișa tehnică. Solicitantul va indica în Planul de afaceri pentru furnizorul care îi va emite materialul săditor, certificat pentru îndeplinirea criteriului de selecție.

N.B.

În cazul în care prin intermediul Planului de afaceri solicitantul propune dezvoltarea unei exploatații pomicole, se vor respecta condițiile prevăzute în Legea pomiculturii nr.348/2003, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul investițiilor în exploatații viticole pentru soiurile de struguri de vin, vor fi eligibile doar exploatațiile de viță de vie pentru vin din arealele viticole nominalizate prin OMADR 397/2003 pentru aprobarea Nominalizării arealelor viticole și încadrării localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole, cu modificările și completările ulterioare (*Anexa nr. 11 la Ghidul Solicitantului*).

Foarte important!

În cazul proiectelor care vizează acțiuni de plantare și/sau defrișare, la momentul acordării celei de-a doua tranșe de plată, se va prezenta autorizația de plantare / autorizația de defrișare (dacă este cazul), documente conform legislației în vigoare.

- În cazul producătorilor de semințe și material săditor, la momentul depunerii Cererii de finanțare se va prezenta autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate și a materialului săditor, documente conform legislației în vigoare.

Pregătirea profesională a tânărului fermier

Sunt eligibili solicitanții care au vârsta de cel puțin 18 ani împliniți la data depunerii Cererii de finanțare și au absolvit minimum 8 clase, dar trebuie de asemenea, și să

Semnificația notelor din tabelul privind gradul de favorabilitate al unui amplasament pentru o specie pomicolă se regăsește în Anexa nr. 10 la Ghidul solicitantului.

dețină competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

❖ studii medii/superioare⁵ în domeniul agricol/veterinar/economie agrară⁶;

sau

❖ formare profesională prin studii/ curs de calificare în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară de cel calificare profesională, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională

sau

competențe în domeniul agricol⁷/ veterinar/economie agrară dobândite prin participarea la programe de instruire/inițiere/specializare care nu necesită un document eliberat de formatorii recunoscuți de către ANC și presupune un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I⁸ de calificare profesională;

sau

❖ recunoașterea de către un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competențelor dobândite ca urmare a experienței profesionale;

sau

angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului.

Pentru a îndeplini condiția de eligibilitate privind formarea profesională, sunt acceptate certificate de formare profesională/calificare/instruire, sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare (ținând cont de cele explicitate în nota de subsol) eliberate atât de formatori recunoscuți de către ANC, cât și de formatori nerecunoscuți, precum și certificatele de calificare eliberate de ANCA.

ATENȚIE!

În cazul studiilor de bază, învățământul minim obligatoriu aplicabil în cazul beneficiarilor M2/2B este de 8 clase la care se adaugă pregătirea profesională în domeniul agricol/veterinar/economie agrară. În cazul solicitanților care dețin competențe profesionale conform OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată prin Legea nr. 375/ 2002, modificată și completată prin OG nr. 76/ 2004, precum și actele normative subsecvente (referitoare la normele de aplicare, metodologiile, procedurile, clasificările și nomenclatoarele specifice), aceștia vor

⁵ studiile superioare se referă și la studiile postuniversitare (masterale, doctorale);

⁶ încadrarea pentru studii universitare conform HG nr. 580/2014, iar pentru studii liceale conform HG nr. 844/2002 cu modificările și completările ulterioare;

⁷ în cazul participării la programe de instruire, referința la domeniul agricol include și domeniile veterinar și economie agrară.

⁸ Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 80 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016.

prezenta certificatul de calificare/absolvire emis de către o instituție recunoscută de Ministerul Educației Naționale.

N.B.! Fermierul trebuie să dețină sau să își ia angajamentul de a dobândi competențe și calificări profesionale în raport cu tipul de activitate agricolă pe care urmează să o desfășoare (de exemplu: beneficiarul care înființează o exploatație zootehnică, trebuie să urmeze un curs de instruire în domeniul zootehnic), în maximum 33 de luni începând de la data deciziei individuale de acordare a sprijinului, dar nu mai mult de ultima tranșă de plată, pentru a-i permite acestuia să se conformeze condițiilor referitoare la dobândirea competențelor profesionale specificate în programul de dezvoltare rurală.

În ceea ce privește pregătirea profesională liceală/universitară/postuniversitară în domeniul agricol, în cazul în care ramura de pregătire nu este în domeniul vizat de proiect, studiile se vor completa un curs de instruire în domeniul vizat de proiect.

În cazul solicitanților care se angajează că vor dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului, se prezintă angajamentul de a efectua cursurile necesare dobândirii competențelor profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului, dar nu mai târziu de data depunerii ultimei tranșe de plată.

N.B.! Pentru eligibilitatea solicitantului, este obligatoriu să se prezinte diploma SAU documentul justificativ a ultimei forme de învățământ absolvite (minimum 8 clase). Prin document justificativ se înțelege orice document legal valabil, inclusiv adeverință de absolvire sau suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională autorizate de ANC care cuprinde această informație.

Planul de afaceri (PA)

Planul de Afaceri va fi întocmit conform structurii modelului-cadru anexat la Ghid (Anexa 2) și trebuie să cuprindă detalii privind:

- ✚** Prezentarea situației inițiale a exploatației agricole (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatației);
- ✚** Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea exploatației agricole (de ex. obiectivul general, obiectivele operaționale și suplimentare–planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme

europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitare-veterinare, în cazul exploatațiilor agricole care vizează creșterea de animale, planul de amenajări pentru gestionarea gunoiului de grajd, conform normelor de mediu precum și previziunea bugetului de venituri – cheltuieli);

- ✚ **Prezentarea detaliată a acțiunilor, precum cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea exploatației agricole și/sau formarea sau consilierea (pentru îmbunătățirea economică propusă a exploatației, planul propus pentru formare și consiliere – pentru a îmbunătăți aptitudinile beneficiarilor și eficacitatea exploatației, restructurarea și diversificarea activităților agricole (evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării), în funcție de aplicabilitatea și necesitatea acestora.**

- ✚ **Gestionarea eficientă a Planului de afaceri este condiționată de stabilirea domiciliului și a sediului social al tânărului fermier în UAT-ul în care este înregistrată exploatația agricolă. În cazul în care tânărul fermier care se instalează va fi încadrat într-o activitate salarizată, locul de muncă deținut (sediul social sau punctul de lucru al firmei angajatoare) va fi în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatația. Îndeplinirea condiționării se va realiza în maximum 9 luni de la data semnării Contractului de finanțare.**

N.B.! Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice M2/2B. și care nu sunt în acord cu obiectul de activitate efectiv al întreprinderii;

N.B.! Planul de afaceri trebuie să includă detalii privind obiectivele care se realizează demonstrând că sprijinul va fi utilizat inclusiv pentru modernizarea, dezvoltarea exploatației, dar și pentru realizarea conformității cu standardele europene (în special cele legate de bunăstarea animalelor, în cazul în care exploatația vizează creșterea animalelor).

În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor și condiția referitoare la existența platformei de gunoi de grajd nu este îndeplinită la momentul depunerii Cererii de finanțare, Planul de afaceri va prevedea obligatoriu obiective/amenajări minime de gestionare a gunoiului de grajd, conform codului de bune practici. Ca urmare, **în Planul de afaceri vor fi prevăzute în mod obligatoriu amenajări de depozitare și gestionare a gunoiului de grajd (sau descrierea acestora în cazul în care deja există)** destinate evitării infiltrării în pânza freatică a compușilor pe bază de nitriți și nitrați. Cerința ce va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de Afaceri prin prezentarea NOTEI DE CONSTATARE PRIVIND CONDIȚIILE DE MEDIU emisa de Garda de Mediu. Nerealizarea acestei condiții majore va atrage după sine recuperarea întregului sprijin acordat.

N.B.! În cuprinsul Planului de afaceri se vor detalia elementele minime necesare asigurării conformității cu normele de mediu privind gestionarea platformelor de gunoi de grajd, iar calculele se vor efectua în baza metodologiei și a legislației aplicabile anexate (Anexa nr. 8), sau se va face dovada existenței acestora, respectiv se vor detalia în Planul de afaceri (secțiunea aferentă descrierii situației curente) amenajările existente care să fie în conformitate cu cerințele documentației de implementare pentru M2/2B. și din prezentul Ghid al solicitantului, având în vedere următoarele:

✚ Pentru calculul **stabilirii capacității maxime de stocare a gunoiului de grajd** (Anexa nr. 8), este necesar ca fiecare beneficiar al cărui plan de afaceri vizează creșterea animalelor, să calculeze și să prevadă capacitatea de stocare aferentă gunoiului de grajd. Acest calcul se va întocmi prin introducerea datelor specifice în calculatorul de capacitate a platformei de gunoi fila "producție de gunoi".

✚ În ceea ce privește calculul standardului privind **cantitatea maximă de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol**, acestea se vor calcula prin introducerea datelor specifice în calculatorul privind cantitatea maximă de îngrășăminte care pot fi aplicate pe teren agricol din fila „AMN”. Excepție de la calculul privind **cantitatea maximă de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol**, fac tinerii fermieri care fac dovada încheierii unui contract cu o platformă de gunoi de grajd autorizată comunală / a unui agent economic sau cei care vor prezenta adeverință emisă de Primăria comunei în rază căreia se află platforma comunală de gunoi de grajd autorizată.

N.B.! Zonele în care pot fi introduse datele specifice sunt **marcate cu gri**.

✚ În cazul tinerilor fermieri care au încheiat un contract cu o platformă comunală de grajd, aceștia vor prezenta, în cadrul Planului de afaceri, **modul în care se asigură capacitatea de stocare temporară a gunoiului de grajd**, în cadrul exploatației, până la momentul colectării acesteia.

Planul de afaceri va menționa obligatoriu: titlul proiectului, data întocmirii acestuia și cursul de schimb EURO/ RON al Băncii Central Europene valabil la data elaborării acestuia. În cazul în care solicitantul își propune ca obiectiv în Planul de afaceri înființarea/ adaptarea platformei de gestionare a gunoiului de grajd, pentru terenul pe care se construiește platforma, iar aceasta are caracter de construcție definitivă, solicitantul trebuie să prezinte, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/ 1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

- la depunerea Cererii de finanțare: copia documentului care să certifice dreptul real principal (proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute)/dreptul de creanță asupra construcției, dacă solicitantul are deja terenul pe care se va construi/există platforma;

- la a doua tranșă de plată: copia documentului care să certifice dreptul real principal (proprietate, uz, uzufruct, superficiei, servitute)/dreptul de creanță asupra terenului și copia Autorizației de construire, dacă solicitantul prevede în Planul de afaceri ca acțiune pentru îndeplinirea obiectivului, cumpărarea terenului pe care va construi platforma.

Pentru terenul pe care se va construi platforma de gestionare a gunoiului de grajd, la a doua tranșă de sprijin se verifică, atât construcția propriu-zisă, cât și documentul care să certifice dreptul real principal de folosință, în funcție de tipul de construcție (definitivă sau provizorie) a platformei pentru gunoi de grajd și autorizația de construire, în cazul în care Legea nr. 50/1991 impune aceste conformități.

Conformitatea cu normele de mediu privind platformele pentru gestionarea gunoiului de grajd, precum și respectarea elementelor mai sus menționate, vor fi validate la solicitarea tranșei a doua de plată.

N.B.! Îndeplinirea obiectivelor minime obligatorii aplicabile exploatației agricole și realizarea acțiunilor propuse pentru atingerea acestora, stabilite de beneficiar în Planul de afaceri, constituie CONDIȚIE DE ELIGIBILITATE pentru acordarea celei de-a doua tranșe de plată.

De asemenea, pentru exploatațiile care vizează creșterea animalelor, solicitantul are obligația de a respecta condițiile minime privind bunăstarea animalelor/ păsărilor prevăzute de legislația națională în vigoare, referitoare la **adăposturi, hrană, apă, etc.**

Data de referință, respectiv anul 0 din Planul de afaceri reprezintă: ultima înregistrare/actualizare în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA înainte cu cel mult 30 de zile calendaristice față de data depunerii Cererii de finanțare.

N.B.! În situația în care primăriile nu pot elibera copia registrului agricol cu situația curentă, se va depune copia ultimei înregistrări a registrului agricol însoțită de adeverință emisă de primărie privind situația curentă.

La cea de-a doua tranșă de plată se va verifica extrasul de la ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripția veterinară și/ sau Registrul Unic de Identificare de la APIA și se va prezenta de către beneficiar copia Registrului Agricol pe anul în curs, pe baza cărora se va verifica păstrarea dimensiunii exploatației (SO).

2.3 ELIGIBILITATEA SPRIJINULUI

Sprijinul va fi acordat pentru facilitarea începerii activităților agricole pentru instalarea tânărului fermier într-o exploatație agricolă, pe baza Planului de afaceri. Toate cheltuielile

propușe în Planul de afaceri, respectând condițiile prevăzute în prezentul Ghid și Fișa tehnică a Măsurii 2/2B, inclusiv capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, efectuare de studii precum cel pentru sectorul pomicol, sau privind potențialul agricol (dacă e cazul) precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

NB! În vederea modernizării/ dezvoltării exploatației nu sunt permise acțiuni care să prevadă cheltuieli cu echipamente sau utilaje second- hand.

Implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și a activităților prevăzute în Planul de afaceri se va efectua cel mult până la împlinirea a **trei* ani (*cinci ani pentru exploatațiile pomicole)** de la data aprobării deciziei individuale de acordare a sprijinului de instalare a tânărilor fermier.

În cazul nerespectării **condițiilor de eligibilitate** menționate în Fișa tehnică precum și a **celor obligatorii** pentru implementarea corectă a Planului de afaceri, sprijinul acordat la prima tranșă de plată va fi **recuperat integral** și nu va mai fi plătită a doua tranșă de plată;

În cazul nerespectării celorlalte **obiective (suplimentare – minimum 3)** asumate de către beneficiar prin Planul de Afaceri, **plata va fi realizată proporțional cu gradul de îndeplinire a obiectivelor asumate.** În funcție de gradul de afectare, gravitatea faptelor, etc, după caz, vor fi recuperate parțial sumele deja acordate, respectiv proporțional cu obiectivele nerealizate din Planul de afaceri afectate de neregulă, care nu mai îndeplinesc condițiile menționate.

Așadar, pentru neîndeplinirea condițiilor obligatorii pentru **implementarea corectă** a Planului de afaceri (conform secțiunii „implementarea corectă a Planului de afaceri”) se procedează la recuperarea integrală a sprijinului acordat și nu se mai acordă a doua tranșă de plată, iar în cazul **obiectivelor suplimentare** propuse de către beneficiar prin Planul de afaceri, se aplică recuperarea proporțională a sprijinului.

Totalitatea obiectivelor obligatorii și suplimentare propuse de către beneficiar din Planul de Afaceri reprezintă 100% din totalul sumei de sprijin și vor avea procente egale. Prin urmare, în cazul neîndeplinirii obiectivelor suplimentare din Planul de afaceri, sprijinul se va recupera în acord cu ponderea aferentă obiectivelor propuse de beneficiar și nerealizate, din prima tranșă de sprijin, și/ sau din cea de-a doua tranșă de sprijin, în funcție de valoarea sumei care necesită a fi recuperată din valoarea totală a sprijinului.

Foarte important! Solicitanții acestei măsuri, sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea măsurii M2/2B au obligația de a-și înscrie TOATE suprafețele agricole deținute în Registrul Unic de Identificare la APIA/ Registrul Agricol, în perioada de depunere stabilită conform legislației naționale, odată cu depunerea cererii unice de plată pe suprafață și de a-și înregistra toate animalele înainte de data de referință la ANSVSA/ DSVSA/ Medic Veterinar/ANZ/ Registrul Agricol, fără a reduce dimensiunea economică a

exploatației cu mai mult de 15 % cu excepția pepinierelor unde marja de fluctuație poate fi mai mare și cu păstrarea dimensiunii minime eligibile, **pe perioada de implementare, trei* ani (*cinci ani pentru exploatațiile pomicole) și monitorizare a proiectului (trei ani).**

Dimensiunea se va calcula în funcție de data deschiderii sesiunii de depunere, pe baza înregistrărilor din anul anterior depunerii cererii sau după caz, din ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere, stabilita conform legislației naționale **și/sau** a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile calendaristice față de data depunerii Cererii de finanțare.

N.B.! În cazul în care, în sistemul electronic APIA nu se pot vizualiza înregistrările efectuate de solicitant în timpul campaniei de depunere a cererilor unice de plată APIA, acesta poate depune o adeverință de la APIA din care să reiasă toate datele necesare îndeplinirii condițiilor eligibilitate și criteriilor de selecție care implică înscrieri la APIA.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea Cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a proiectului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Pe întreaga durată de execuție și monitorizare a proiectului se va păstra sectorul dominant pentru care proiectul a fost selectat și contractat.

Dimensiunea economică a exploatației agricole prevăzută la depunerea Cererii de finanțare poate crește pe durata de execuție păstrându-se sectorul dominant pentru care proiectul a fost selectat și contractat.

Demarcarea cu Programul Național Apicol (PNA) și Programul Național de Sprijin al sectorului Vitivinicol (PNS)

Conform prevederilor PNDR 2014-2020, cu privire la **evitarea dublei finanțări** din Capitolul 14 „Informații privind complementaritatea”, nu pot fi finanțate atât din PNDR cât și din PNA respectiv PNS aceleași tipuri de acțiuni, însă este permisă accesarea simultană a PNDR cu cele două programe.

Astfel:

Acțiunile eligibile prin **Programul Național de Sprijin al sectorului Vitivinicol (PNS)** în vigoare (www.madr.ro) nu sunt eligibile prin PNDR și nu pot fi cuprinse în obiectivele din planul de afaceri.

În ceea ce privește demarcarea cu **Programul Național Apicol (PNA)** în vigoare (www.madr.ro), solicitanții PNDR și PNA pot accesa simultan sprijin prin ambele programe cu condiția ca acțiunile sprijinite și/sau planificate și propuse spre finanțare de apicultor prin

PNA să nu fie solicitate de acesta și prin PNDR 2014-2020 (obiectivele din Planul de Afaceri) și viceversa.

Condiția se aplică de la momentul solicitării sprijinului prin PNDR 2014-2020, iar lista cheltuielilor solicitate spre decontare de apicultor prin PNA (**atât PNA 2014-2016, cât și PNA 2017-2019**) nu este eligibilă prin PNDR 2014-2020, prin urmare nu se poate regăsi ca obiectiv în planul de afaceri depus la momentul cererii de finanțare.

Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează M2/2B GAL pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNA 2014/2016 și/sau 2017-2019.

Mai multe detalii se pot regăsi în modelul-cadru al planului de afaceri aferent prezentului Ghid.

2.4 TIPURI DE COSTURI NEELIGIBILE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

- În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile Măsurilor/Sub-măsurilor excluse de la finanțare prin Submăsura 19.2, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei Sub-măsuri.

Conform fișei tehnice a Submăsurii 19.2, prin LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- a) Sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatațiilor și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri (Art. 14/ Reg. (UE) 1305/2013, prevede la alin.(1) „Sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatației și a pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri”);
- b) Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației (Art. 15/ Reg. (UE) 1305/2013);
- c) Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor (Art. 21 (a)/ Reg. (UE) 1305/2013);
- d) Plățile pentru agromediu și climă (Art. 28/ Reg. (UE) 1305/2013);
- e) Agricultură ecologică (Art. 29/Reg. (UE) 1305/2013);
- f) Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa (Art. 30/ Reg. (UE) 1305/2013);
- g) Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (Art. 31/ Reg. (UE) 1305/2013);
- h) Plățile pentru bunăstarea animalelor (Art. 33/ Reg. (UE) 1305/2013);
- i) Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor (Art. 34/Reg. (UE) 1305/2013);
- j) Sprijin pentru gestionarea riscurilor (Art. 36 -39/ Reg. (UE) 1305/2013).

-În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute

în Cap. 8.1 al PNDR 2014 – 2020.

Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR sunt:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand”;
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția:

- costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de Finanțare;
- cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea Cererii de Finanțare, conform art. 60 alin.(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:
 - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
 - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg.(UE) nr. 1305/2013;
 - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili, conform listelor indicative de cheltuieli eligibile aferente măsurii din SDL.

Atenție! Având în vedere prevederile privind complementaritatea și demarcarea operațiunilor, în cazul unei suprapuneri geografice între un Grup de Acțiune Locală pentru pescuit (FLAG) și un GAL, POPAM va finanța zonele pescărești și entitățile implicate în sectorul piscicol, iar PNDR nu va viza nicio investiție în acest sector.

2.5 PRINCIPII ȘI CRITERII DE SELECȚIE A PROIECTULUI

Pentru această măsură punctajul minim este de 20 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Nr. Crt.	Principii și criteriile de selecție	Punctaj
1	<p>Criteriul produselor cu valoare adăugată, care presupun participarea la schemele de calitate finanțate prin M3/3A</p> <p>Pentru punctarea la acest criteriu este necesar ca solicitantul să demonstreze în cuprinsul Planului de afaceri că implementarea proiectului determină producerea de produse cu valoare adăugată care participă la scheme de calitate finanțate prin M3/3A, respectiv :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schemele de calitate europene - Schemele de calitate naționale, inclusiv 	35

	<p>schemele de certificare a exploatațiilor agricole, pentru produse agricole și alimentare, recunoscute de România</p> <p>- Scheme voluntare de certificare a produselor agricole recunoscute de România ca aplicând orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare (produs tradițional, rețete consacrate, produs montan etc.)</p> <p>Punctarea criteriului nu este conditionata de depunerea ulterioara a unui proiect prin masura M3/3A, insa la ultima cerere de plata se vor verifica documente ce certifica participarea produselor cu valoare adaugata rezultate in urma implementarii proiectului la scheme de calitate.</p>	
2	Criteriul asocierii, cu prioritate pentru solicitanții care fac parte dintr-o cooperativă agricolă sau grup de producători, în special cele finanțate în cadrul măsurii M9/3A/6B	35
	2.1 Solicitantul este la momentul depunerii cererii de finantare membru al unei cooperative agricole sau grup de producatori, si demonstreaza pana la ultima cerere de plata finantarea in cadrul masurii M9/3A/6B.	35
	2.2 Solicitantul este membru al unei cooperative agricole sau a unui grup de producatori la momentul depunerii cererii de finantare	25
3	Criteriul creării de noi locuri de muncă și al profesionalizării.*	Max. 30
	3.1 Minim 3 locuri de munca nou create, din care minim doua persoane cu studii superioare sau calificare in domeniul proiectului (din cele 3 noi locuri de munca minim 1 loc de munca trebuie sa fie destinat persoanelor dezavantajate (someri, femei, minoritati, etc.)	30
	3.2. Minim 2 locuri de munca nou create, din care minim o persoana cu studii superioare sau calificare in domeniul proiectului (din cele 2 noi locuri de munca minim 1 loc de munca trebuie sa fie destinat persoanelor dezavantajate (someri, femei, minoritati, etc.)	25
	3.3 Minim 1 loc de munca nou creat, pentru o persoana cu studii superioare sau calificare in domeniul proiectului	20
	TOTAL	

* **Noile locuri de munca trebuie sa fie cu norma intreaga/norma partiala, pe perioada nedeterminata. – se verifica la ultima cerere de plata.**

În cazul PFA si II titularul va fi considerat loc de munca nou creat cu condiția ca acesta să fie menționat în planul de afaceri ca loc de muncă propus, la care se pot adăuga și celelalte locuri de muncă previzionate prin proiect, pentru care se vor încheia contracte de muncă cu terțe persoane.

În cazul IF, membrii unei familii semnatori ai acordului de constituire pot fi luați în calcul la cuantificarea locurilor de muncă cu aceeași condiție antemenționată, respectiv ca aceștia să fie menționați în planul de afaceri ca locuri de muncă propuse.

2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci* ani și este de:

- 30.000 de euro pentru exploatațiile între 30.000 și 50.000 SO;
- 20.000 de euro pentru exploatațiile între 8.000 S.O. și 29.999 SO

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 80% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 20% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU MASURA 2/2B

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de Planul de Afaceri și de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi depuse în dublu exemplar la sediul GAL.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic.

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard.

Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Pentru **stabilirea dimensiunii economice a fermei** și a valorii sprijinului de instalare în Cererea de finanțare, se completează **tabelul cu Structura culturilor și calculul SO**.

În această secțiune a Cererii de finanțare se înscrie toată baza de producție (suprafețe, animale, pasări și familii de albine) pentru care solicitantul are documente de proprietate și/sau arendă/ concesiune sau alte documente în conformitate cu cele solicitate în capitolul 4.1 și care sunt înregistrate în Registrul Unic de Identificare de la APIA, și/sau în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripție Veterinară/ ANZ și în Registrul Agricol înainte de solicitarea sprijinului.

N.B.! Speciile de plante și de animale care nu se regăsesc în domeniile privind calculul SO (Structura culturilor și Structura producției zootehnice), nu sunt eligibile pentru calculul dimensiunii exploatației agricole.

Pentru stabilirea dimensiunii economice a exploatațiilor agricole se va ține cont de următorul algoritm:

- ✚ Pentru pui, găini ouătoare, alte pasări valoarea SO se referă la 100 capete;
- ✚ Pentru ciupercării valoarea SO se referă la 100 mp/an (detalii privind modalitatea de calcul se regăsesc în cadrul Cererii de Finanțare);
- ✚ Pentru familii de albine valoarea SO este calculată pe stup.

Solicitantul are obligația declarării la APIA a **tuturor parcelelor agricole eligibile și neeligibile** pe care le utilizează, **nedeclararea** întregii suprafețe utilizate atrăgând după sine **sanctiuni** (art. 16 din *Regulamentul CE nr. 640/2014* cu modificările și completările ulterioare). Pentru a se înregistra la APIA, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin **0,3 ha**.

În cazul viilor, livezilor, culturilor de hamei, pepinierelor pomicele, pepinierelor viticole, arbuștilor fructiferi, suprafața minimă a parcelei trebuie să fie de cel puțin **0,1 ha**;

N.B.! La stabilirea dimensiunii exploatației agricole se ia în calcul **întreaga bază de producție**: suprafețe și culturi, animale și pasări pe specii și categorii, precum și familiile de albine, utilizând **tabelul privind calculul SO al exploatației**.

Solicitanții trebuie să facă dovada existenței vetrei stupinei, deși terenul care formează această vatră **nu este obligatoriu să fie înregistrat la APIA.**

Foarte important!

✚ În situația în care suprafața declarată în Registrul Unic de Identificare APIA este mai mare decât cea din Registrul Agricol, proiectul este **NEELIGIBIL**, Suprafețele și culturile declarate la APIA trebuie să fie **identice** cu suprafețele și culturile completate de solicitant în Cererea de finanțare.

✚ În dimensiunea economică a exploatației agricole, **culturile și animalele care asigură consumul uman și hrana animalelor** trebuie să reprezinte **peste 75% din total SO**, atât în anul 0 (conform definiției din prezentul Ghid al solicitantului) cât și la solicitarea acordării celei de a doua tranșe de plată (pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului).

✚ SO-ul format din **porumb zaharat și/sau pepeni (cumulativ sau separat)** nu poate depăși 50% din total SO exploatație, atât în anul 0 (conform definiției din prezentul Ghid al solicitantului) cât și la solicitarea acordării celei de a doua tranșe de plată (pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului).

✚ Cabalinele și produsele acestora nu sunt destinate consumului uman, ci acestea deservesc munca în exploatație.

✚ Ciupercăriile înființate în beciurile caselor, respectiv terenuri non-agricole care nu pot figura în sistemul electronic de identificare a parcelelor agricole APIA, nu sunt eligibile pentru sprijin.

✚ Solicitanții care dețin exploatații agricole zootehnice (inclusiv apicole) nu au obligația să dețină baze de producție vegetală, dar trebuie să demonstreze în Planul de afaceri cum realizează întreținerea efectivului de animale;

✚ În cazul exploatațiilor afectate de calamități naturale, iar la vizita pe teren se constată calamitarea exploatației, solicitantul va prezenta document justificativ de confirmare a situației, în conformitate cu legislația în vigoare.

Anul „0” din Planul de afaceri reprezintă anul care include ultima perioadă de depunere a Cererii unice de plată pe suprafață la APIA (depusă conform legislației naționale) și ultimele înregistrări efectuate în Registrul Exploatațiilor ANSVSA/DSVSA/Circumscripție Veterinară înaintea datei de referință. În cazul calculului SO conform punctului 1, precizat mai jos, se poate folosi și extrasul utilizatorului anterior (cedentul) de terenuri agricole (exploatație agricolă).

Calculul SO în funcție de perioada de desfășurare a sesiunii de proiecte se realizează astfel:

1. Pentru sesiunile de proiecte derulate în perioada 01 ianuarie – și până la data deschiderii sesiunilor de înregistrare a cererilor de plată pe suprafață (APIA) se consultă și listează înregistrările din IACS - APIA din anul anterior;

2. Pentru sesiunile de proiecte derulate după începerea sesiunilor de înregistrare a cererilor de plată pe suprafața (APIA) se consultă și listează înregistrările din IACS - APIA din anul curent depunerii Cererilor de finanțare.

Așadar, rezultatul calcului dimensiunii exploatației agricole la data depunerii Cererii de finanțare coincide cu anul „0” din Planul de afaceri. Anul „0” se realizează pe baza înregistrărilor din ultima perioadă de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale și/ sau în Registrul exploatațiilor ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripția Veterinară conform situației existente în ferma zootehnică la momentul depunerii Cererii de finanțare, în nume propriu și/ sau al cedentului.

ULTIMA PERIOADĂ de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în registrul unic de identificare de la APIA, este anul în care au fost înregistrate suprafețe de teren la APIA, în numele formei de organizare a solicitantului (PFA, II, IF, SRL), **începând cu anul 2016.**

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare ce cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finanțare), va fi depus în format fizic la sediul GAL, dacă nu se specifică altfel în cadrul Anunțului de lansare a sesiunii de depunere.

Solicitantul va depune doua dosare complete ale cererii de finantare (original+copie) impreuna cu doua CD care contin scan dupa intregul dosar original, impreuna cu Cererea de finantare si Planul de afaceri in format editabil.

Dosarul Cererii de finanțare va fi paginat, cu toate paginile numerotate în ordine de la „1” la „n” în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde „n” este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de finanțare.

Dosarul cererii de finantare trebuie sa fie legat si sigilat, iar documentele vor fi opisate si semnate/stampilate.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea cererilor de finanțare se face la nivelul GAL și va respecta etapele specifice de verificare din cadrul manualului de procedura de la nivelul GAL, însă verificarea eligibilității tehnice și financiare va consta cel puțin în:

- verificarea conformitatii dosarului

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea planului de afaceri și a tuturor documentelor anexate;

3.1.4 Verificarea criteriilor de conformitate, eligibilitate și selecție

Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare, documentelor atașate acestuia și a anexelor la prezentul ghid.

Concluzia privind evaluarea cererii de finanțare

În urma verificărilor privind eligibilitatea solicitantului, a proiectului și a criteriilor de selecție, pot exista următoarele situații:

- proiectul este conform sau neconform
- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și selectat.
- proiectul este eligibil și neselectat.

Atentie!

Solicitanții vor putea retrage și redepona proiectul o singură dată în cadrul sesiunii continue de depunere. De asemenea, solicitanții care au fost declarați neconformi vor putea să redeponă proiectul o singură dată în cadrul sesiunii de depunere.

3.1.5 . VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Angajații GAL pot realiza vizita pe teren în vederea eligibilității. Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în documentele cererii de finanțare cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În urma acestor verificări pot exista două situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj.

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către expert, acesta poate contesta rezultatele verificării. Contestația va fi depusă în scris în maxim 3 zile lucrătoare de la data vizitei pe teren la sediul GAL.

Foarte important!

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către experții GAL, acesta poate contesta rezultatele verificării la publicarea raportului de selecție, numai în cazul în care, la momentul efectuării vizitei pe teren, reprezentantul legal a înscris OBSERVAȚII în Fișa de verificare pe teren.

În cazul în care, la data vizitei pe teren culturile existente nu sunt în perioada de vegetație și acestea nu pot fi constatate de către experții GAL, solicitantul va prezenta documente precum:

- documente prin care se va justifica înființarea culturii,
- facturi achiziționare sămânță,
- facturi vânzare producție,
- certificat de producător.

3.1.6 Selecția proiectelor

Selectia proiectelor va fi realizata de Comitetul de selecție constituit in acest sens la nivelul GAL și va fi format din reprezentanți ai partenerilor din Grupul de Acțiune Locală, propuși și votați de către Consiliul Director.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile, iar pentru proiectele cu același punctaj, departajarea se va face crescător în funcție de valoarea eligibilă a proiectelor.

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași valoare eligibilă a proiectului, departajarea acestora se va face în ordinea contribuției la indicatorii de monitorizare a masurii.

În cazul proiectelor cu același punctaj, aceeași valoare eligibilă a proiectului și aceeași contribuție la indicatorii de monitorizare ai masurii departajarea acestora se va face crescător, în funcție de dimensiunea exploatației.

Se va publica un Raport de Selecție, pe site-ul GAL și la sediul acestuia. În baza Raportului de selecție publicat, GAL notifică în scris potențialii beneficiari cu privire la rezultatul evaluării proiectului, comunicându-li-se termenul de depunere a contestațiilor și modalitatea în care pot fi depuse contestații.. Analiza contestațiilor privind eligibilitatea proiectelor se va realiza de Comisia de contestații. În urma evaluării contestațiilor, Comisia de Contestații întocmește un raport de contestații, care va cuprinde rezultatul contestațiilor, în urma căruia se va realiza Raportul de Selecție rectificat. După parcurgerea procedurii de selectie si dupa caz, a celei de departajare, Comitetul de Selectie elaboreaza Raportul de Selectie aprobat de Președintele GAL. După verificarea raportului de selectie aprobat sau primirea raportului de selectie rectificat, GAL va notifica solicitantii privind rezultatele procesului de selectie, cu exceptia solicitantilor care au fost deja notificati ca urmare a aprobarii raportului de selectie.

Proiectele selectate de GAL vor fi depuse la OJFIR într-un singur exemplar letric și un exemplar pe suport electronic (CD/DVD). GAL va stabili în cadrul Anuntului de lansare a sesiunii numărul de exemplare pe care solicitantul trebuie să le depună la sediul GAL în vederea evaluării și selecției.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de cinci zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

3.2. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Proiectele selectate pentru finanțare de către GAL vor fi depuse la AFIR.

AFIR notifică beneficiarii privind selectarea Cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării. În termenul prevăzut în notificare, beneficiarul trebuie să se prezinte la sediul CRFIR/OJFIR de care aparține. Decizia de finanțare urmează a fi încheiată după prezentarea și verificarea documentelor necesare contractării. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare cu documentele solicitate, pentru a lua la cunoștință Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil.

Obiectul Contractului îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant, selectată de GAL și declarată eligibilă pentru finanțate de către AFIR. Solicitantului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, în conformitate cu prevederile documentelor de accesare aferente sub-măsurii 19.2.

Cererea de Finanțare depusă de solicitant, rezultată în urma verificărilor, modificărilor și completărilor efectuate pe parcursul etapei de evaluare și selecție devine obligatorie pentru solicitant. Solicitantul acceptă finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze corect angajamentele asumate pe propria răspundere.

La data semnării Contractului de finanțare, exploatațiile agricole care și-au calculat volumul sprijinului din animale (păsări, bovine, ovine, caprine, porcine) trebuie să prezinte documentul prin care se demonstrează că sunt înregistrate la ANSVSA, ca exploatație comercială de tip A, conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010. De asemenea, solicitantul trebuie să prezinte toate documentele înscrise în Lista E din cererea de finanțare nominalizate a fi prezentate la contractare.

Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maxim 36 de luni. Aceasta cuprinde:

☐ durata de implementare a Planului de Afaceri este de maxim 33 de luni de la semnarea contractului și reprezintă termenul limita până la care beneficiarul poate depune ultima Cerere de plată.

☐ la durata de implementare a Planului de afaceri se adaugă termenul de maxim 90 de zile calendaristice pentru efectuarea ultimei plăți.

În cazul proiectelor care vizează sectorul pomicol, prin excepție de la prevederile de mai sus, durata de implementare a contractului este de maxim 60 luni calculate începând cu data semnării Contractului de finanțare de ambele părți. Aceasta cuprinde:

☒ durata de implementare a Planului de afaceri este de maxim 57 de luni de la semnarea contractului și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate depune ultima cerere de plată.

☒ la durata de implementare a Planului de afaceri se adaugă termenul de maxim 90 de zile calendaristice pentru efectuarea ultimei plăți.

Dacă pe perioada de valabilitate a Contractului de finanțare beneficiarul nu este în măsură să își respecte angajamentele din cauza unui caz de forță majoră sau a unor circumstanțe excepționale, conform prevederilor art 2. alin.(2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune, rambursarea ajutorului primit nu se solicită în special, în următoarele cazuri:

(a) decesul beneficiarului;

(b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;

(c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic exploatarea agricolă;

(d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate creșterii animalelor, aflate pe exploatarea agricolă;

(e) o epizootie sau o boală a plantelor care afectează parțial sau integral șeptelul sau, respectiv, culturile beneficiarului;

(f) exproprierea întregii exploatarea agricole sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariției forței majore/ circumstanței excepționale, caz în care durata Contractul de finanțare se poate suspenda beneficiarul are obligația:

✚ de a notifica AFIR în maxim 5 zile calendaristice de la data apariției respectivului caz de forță majoră

✚ de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului

✚ de a notifica AFIR în maxim 5 zile calendaristice de la încetarea producerii evenimentului.

Definiție:

Durata de valabilitate a contractului reprezintă durata de implementare a Contractului de finanțare, la care se adaugă 3 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

Beneficiarul se obligă să respecte și să mențină pe toată durata de valabilitate a contractului, criteriile de eligibilitate și de selecție înscrise în Planul de Afaceri, parte integrantă din Cererea de finanțare. În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi **recuperate integral**.

De asemenea, pe o perioadă de 3 ani de la ultima plată efectuată de Agenție Beneficiarul se obligă să nu modifice obiectivele prevăzute în Planul de afaceri, parte integrantă din Cererea de finanțare, să nu înstrăineze exploatația parțial sau integral și să nu își înceteze activitatea agricolă.

N.B.! Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii Cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică la categoria mijlocie sau alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

3.3 PLATA

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior la AFIR. La dosarul cererii de plată beneficiarul va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Dosarul Cererii de plată se depune de beneficiar la OJFIR, pe suport de hârtie și pe suport magnetic (CD). Dosarul Cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa 3 la Contractul de finanțare pe site-ul AFIR www.afir.info).

Pentru proiectele aferente Submăsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente Submăsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

În cazul măsurii 2/2B, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei prime de instalare.

Sprijinul se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe de plată, astfel:

- Beneficiarul va depune prima tranșă a dosarului cererii de plata reprezentând 80% din valoarea sprijinului financiar nerambursabil în maximum 30 zile calendaristice de la data semnării Contractului de Finanțare;
- Beneficiarul va depune a doua tranșă a dosarului cererii de plată reprezentând 20% din valoarea sprijinului financiar nerambursabil după realizarea obiectivelor propuse în

Planul de Afaceri, dar nu mai târziu de 33 de luni (57 de luni pentru exploatațiile pomicole) de la data semnării Contractului de Finanțare.

Srijinul financiar se recuperează integral și proiectul este declarat neeligibil în următoarele cazuri:

- nerespectarea condițiilor de eligibilitate privind:
 - dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei transe de plata
 - existența platformei de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu în baza cerințelor minime anexate la prezentul ghid,
 - stabilirea domiciliului/ sediului social în UAT-ul în care este înregistrată exploatația,
 - stabilirea locului de muncă în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația,
 - demararea implementării Planului de afaceri în maxim 9 luni de la data semnării Deciziei de Finanțare;
- nerespectarea menținerii criteriilor de selecție;
- crearea de condiții artificiale;
- neîndeplinirea niciunui obiectiv din Planul de Afaceri;
- existența dublei finanțări.

În cazul apariției forței majore/circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera srijinul acordat la prima tranșă și nu se va acorda srijinul aferent tranșei a doua, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Deciziei de Finanțare.

Beneficiarul care la depunerea Cererii de Finanțare și-a luat angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data semnării Contractului de Finanțare, are obligația de a face dovada îndeplinirii angajamentului asumat, la depunerea celei de a doua tranșe de plată. În caz contrar, proiectul devine neeligibil, iar srijinul acordat va fi recuperat integral.

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

1. Plan de Afaceri pentru dezvoltarea exploatației

Acesta trebuie sa precizeze foarte clar:

- situația inițială a exploatației agricole;
- etapele și obiectivele pentru dezvoltarea activităților exploatației agricole;
- detalii privind acțiunile, inclusiv cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea activităților exploatației agricole, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea;

2. Documente proprietate/ folosință pentru exploatarea agricolă;

a) Documente solicitate pentru terenul agricol:

- **document care atestă dreptul de proprietate asupra terenului agricol** conform legislației în vigoare (contract de vânzare - cumpărare autentificat de notari, act de donație autentificat de notari, hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie, certificat de moștenitor unic autentificat de notari și alte documente care demonstrează terților dreptul de proprietate conform legislației în vigoare autentificate la notari),

și /sau

- **tabel centralizator - emis de Primărie**, semnat de persoanele autorizate conform legii, (conținând sumarul contractelor de arendare valabile la data depunerii Cererii de Finanțare), cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință

și /sau

- **contract de concesiune** valabil la data depunerii Cererii de Finanțare însoțit de adresa emisă de concedent care conține situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

și /sau

- **Contractul de comodat/ contractul de închiriere/** documentul potrivit căruia suprafața de teren a fost dată temporar în administrare/ folosință.

și /sau

- **documente pentru terenul ce constituie vatra stupinei** – acte de proprietate conform legislației în vigoare, sau contract de concesiune/ contract de arendă/ închiriere/ comodat valabile la momentul depunerii Cererii de Finanțare. Suprafața de teren eligibilă pentru vatra stupinei este de minim 5 mp/ stup și 50 mp pentru fiecare pavilion apicol.

În cazul exploatarea care presupun înființarea și/ sau reconversia plantațiilor pomicole, contractele care conferă dreptul de folosință (arendă, concesiune) asupra terenurilor agricole, trebuie să aibă o valabilitate de minimum 15 ani (excepție: pepinierele, culturile de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș unde perioada minimă este de 10 ani), începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare.

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și să fie valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare.

N.B. În cazul în care apar diferențe de localizare între documentele ce atestă dreptul de folosire a terenurilor și înregistrările din IACS, certificarea localizării suprafețelor de teren se va realiza în conformitate cu înregistrările din APIA.

și/sau

Document notarial care atestă constituirea patrimoniului de afectațiune, dacă este cazul

b) Pentru construcții permanente, conform prevederilor Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficiei, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);

c) Pentru construcții provizorii, conform prevederilor Legii nr.50/1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficiei, servitute (dobândite prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);
- documentul care atestă dreptul de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune;

În cazul prezentării contractului de comodat/locațiune pentru construcțiile cu caracter provizoriu, conform prevederilor Legii 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul trebuie să atașeze și acordul expres al proprietarului de drept.

- documente care atestă: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficiei, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească) sau drept de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

În cazul terenurilor asupra cărora nu se intervine prin proiect și în cazul clădirilor deja existente, sunt acceptate toate tipurile de documente invocate în secțiunea dedicată documentelor acceptate pentru construcții, după cum urmează:

- documente care atestă: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficiei, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească) sau drept de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

De asemenea, precizăm că locațiunea bunurilor imobile și aceea a bunurilor mobile se numește închiriere, iar locațiunea bunurilor agricole poartă denumirea de arendare (conform Codului Civil – Legea 287/2009, cu modificările și completările ulterioare).

Solicitanții care prevăd în Planul de afaceri ca acțiune pentru îndeplinirea obiectivului, cumpărarea terenului pe care se va construi platforma de gestionare a gunoiului de grajd, nu sunt obligați să atașeze la depunerea cererii de finanțare documente care să ateste proprietatea/dreptul de folosință pentru amenajarea platformei de gunoi de grajd.

Autorizația de Construire se va prezenta la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată pentru construcțiile cu caracter provizoriu/ definitiv propuse a fi realizate prin planul de afaceri, cât și pentru cele existente asupra cărora se intervine cu modificări care necesită autorizarea lucrărilor, conform Legii 50/1991, cu modificările și completările ulterioare.

Contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor **în cazul clădirilor asupra cărora se**

intervine cu investiții de modernizare/ extindere și a terenurilor pe care se vor realiza investiții ce presupun lucrări de construcții-montaj.

d) Documente solicitate pentru animale, păsări și familii de albine:

- extras din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripția Veterinară (adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție) actualizat cu cel mult 30 zile calendaristice înaintea depunerii cererii de finanțare din care să rezulte: efectivul de animale deținut, al păsărilor și al familiilor de albine și data primei înscrieri a solicitantului în Registrul Exploatației, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010);

Situațiile în care este necesară prezentarea formularului de mișcare ANSVSA/ DSVSA sunt prevăzute în legislația națională, iar în cele ce urmează, reluăm un extras sintetizat al prevederilor legislative, pentru o mai bună înțelegere a aplicabilității acestora:

Solicitantul constituit în conformitate cu OUG 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv PFA, II sau IF care preia o exploatație agricolă de la propria persoană fizică înregistrată la DSVSA, nu depune formular de mișcare pentru transferul animalelor de pe persoană fizică pe PFA, II sau IF, transferul efectuându-se prin schimbarea formei de organizare a proprietarului în baza de date de la DSVSA.

Exploatația zootehnică preluată de PFA, II sau IF își va păstra codul de exploatație „RO” alocat persoanei fizice, iar în Baza Națională de Date se va modifica doar forma de organizare din Persoană fizică înregistrată cu CNP în PFA, II sau IF înregistrată la Registrul Comerțului.

NORMA SANITARĂ VETERINARĂ din 29 aprilie 2010 pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor , art. 1 (10) „mișcarea animalelor - creșterea sau descreșterea numărului de animale aflate într-o exploatație, din oricare motiv, inclusiv nașterea sau moartea unui animal” coroborat cu art. 5 (1) punctul f „fiecare mișcare a animalelor se desfășoară numai cu formularele/documentele de mișcare și este înregistrată în SNIIA” precum și cu art. 11 (4) „Fiecare proprietar de exploatație, proprietar de animale sau deținător al acestora are obligația de a notifica medicului veterinar de liberă practică împuternicit orice intenție de mișcare a animalelor; în acest scop, solicită medicului veterinar de liberă practică împuternicit eliberarea formularului de mișcare, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4”.

- **pașaportul emis de ANZ pentru ecvideele (cabalinele) cu rasă și origine.**

e).1 Pentru exploatațiile vegetale: copie dupa formularul integral al Registrului agricol emis de Primăriei actualizată în anul depunerii Cererii de Finanțare care să confirme dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesiune) al terenului/ fermei zootehnice/ animalelor (doar proprietate) înregistrate pentru baza de producție, cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”.

e).2 Pentru exploatațiile mixte și zootehnice: Copie dupa formularul integral al Registrului agricol emis de Primăriei actualizat cu cel mult 30 de zile înaintea depunerii

Cererii de Finanțare care să confirme dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesionare) al terenului/ fermei zootehnice/ animalelor (doar proprietate) înregistrate pentru baza de producție, cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”.

În situația în care primăriile nu pot elibera copia Registrului Agricol cu situația curentă, se va depune copia ultimei înregistrări a registrului agricol, după caz însoțită de adeverință emisă de primărie privind situația curentă.

3. Copia Contractului de colectare a gunoiului de grajd încheiat între solicitant și deținătorul platformei/ Copia Adeverinței emisă de Primăria UAT pe teritoriul căreia se regăsește platforma comunală, din care să rezulte faptul că aceasta are capacitatea de preluare a gunoiului de grajd din exploatarea solicitantului.

4. Copiile situațiilor financiare pentru anii „n” și „n-1”, unde „n” este anul anterior anului în care solicitantul depune Cererea de Finanțare, înregistrate la Administrația Financiară:

a) Pentru societăți comerciale:

-Bilanțul (cod 10);

-Contul de profit și pierderi (cod 20);

-Datele informative (cod 30);

-Situația activelor imobilizate (cod 40);

-Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care de la constituire, nu au desfășurat activitate.

b) Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:

-Declarația privind veniturile realizate (Formularul 200 - cod 14.13.01.13)

sau

-Declarația privind veniturile din activități agricole - impunere pe normele de venit (Formularul 221 - cod 14.13.01.13/9), în cazul solicitanților care în anii „n” și „n-1” sunt autorizate conform OUG 44/2008 cu modificările și completările ulterioare;

Sau

-**Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, Formularul 212**

Atenție! În cazul în care solicitantul este înființat în anul depunerii Cererii de Finanțare, nu este cazul depunerii unuia din documentele mai sus menționate

5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/ asociat majoritar/ administrator);

6. Certificatul de înregistrare eliberat de Oficiul Registrului Comertului conform legislației în vigoare, document obligatoriu de prezentat la depunerea Cererii de Finanțare;

7. Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor (AGA) persoanei juridice, prin care se desemnează ca tânărul fermier (actionar majoritar 50%+1) să reprezinte societatea în relația cu AFIR și că exercită un control efectiv pe termen lung (pentru cel puțin 6 ani) în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii, riscuri financiare în cadrul exploatației respective;

8. Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

8.1. Studii medii/ superioare în domeniul agricol/ veterinar/ economie agrară:

o diplomă de absolvire studii superioare în domeniul agricol,

sau

o diplomă de absolvire studii postliceale sau liceale în domeniul agricol.

8.2. Certificat de calificare profesională care atestă urmarea unui curs de calificare în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară de cel puțin Nivel 1 de calificare profesională, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului;

8.3. a) Competențe în domeniul agricol/veterinar/economie agrară dobândite prin participarea la programe de inițiere/ instruire/specializare **care nu necesită un document eliberat de formatorii recunoscuți de către ANC și presupune un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională** (Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 80 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016): competențele în domeniile menționate vor fi dovedite prin prezentarea certificatului/diplomei/atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora **se acceptă și certificatele de calificare eliberate de ANCA:** În cazul în care, la depunerea Cererii de finanțare nu este emis documentul de absolvire a cursului, va fi acceptată adeverința de absolvire a cursului **sub condiția prezentării certificatului/diplomei/atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora în original pentru acordarea celei de-a doua tranșe de plată; în caz contrar, acesta va fi declarat neeligibil;**

sau

b) recunoașterea de către un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competențelor dobândite ca urmare a experienței profesionale;

8.4. Angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului, dar nu mai mult de ultima tranșă de plată.

8.5 În cazul în care solicitantul a absolvit în ultimele 12 luni până la depunerea Cererii de Finanțare și nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de situația școlară disponibilă, sub condiția prezentării diplomei în original pentru acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin; în caz contrar, acesta va fi declarat neeligibil.

a) În cazul solicitanților care nu au studii medii/superioare, aceștia prezintă diploma/document doveditor (inclusiv adeverință de absolvire și/sau suplimentul descriptiv al

certificatelor de formare profesională atestate ANC care cuprind această informație) de absolvire a minim 8 clase.

9. În cazul studenților, adeverință de la instituția de învățământ din care să reiasă: anul de studiu, forma de învățământ (cu frecvență/la zi sau fără frecvență, etc.) specializarea și UAT-ul în care este situată unitatea de învățământ frecventată;

10. Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate și a materialului săditor (în cazul producătorilor de semințe și material săditor).

11. Certificat constatator emis cu maxim 30 de zile înainte depunerii cererii de plata de catre Oficiul National al Registrului Comertului. Daca actionarii solicitantului sunt actionari in alte societati se vor atasa inclusiv certificare constatatoare ale respectivelor societati pana la proprietarii finali.

12. Certificatul privind inscrierea in Registrul Unic de Identificare APIA

13. Declaratie pe propria raspundere GAL

14. Ultima cerere unica de plata pe suprafata depusa la APIA (daca este cazul)

15. Copia actului de identitate a sotului/sotiei, asociatilor daca este cazul.

16. Declaratie incadrare in categoria de micro-intreprindere si intreprindere mica

17. Document emis de Cooperativa/Grupul de producatori din care sa reiasa ca solicitantul are calitatea de membru al acesteia/acestuia, insotit de statutul si actul constitutiv al formei asociative.

22. Alte documente (după caz)

4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

18. Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice, iar în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor, se va depune și Certificat emis de Primăria de pe raza căroră își au sediul social și punctele de lucru;

19. Cazierul judiciar in original (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) al reprezentantului legal, valabil la data încheierii contractului - poate fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

20. Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea exploatație comercială de tip A, conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010;

21. Document de la bancă din care să rezulte următoarele: denumirea solicitantului, a unității bancare, adresa, codul IBAN.

22. Alte documente (după caz)

4.3 DICȚIONAR DE TERMENI

Activitatea agricolă – reprezintă:

- a) producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole,
- b) menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, pe baza criteriilor definite de statele membre în cadrul stabilit de Comisie, sau
- c) efectuarea unei activități minime definite de către statele membre, pe suprafețele agricole menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare

Agenția de Plați și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – reprezintă instituția publică subordonată MADR care este responsabilă cu derularea și gestionarea fondurilor privind plățile directe și măsurile de piață și unele măsuri finanțate din fonduri europene pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit, stabilite prin ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale.

Agenția Națională pentru Zootehnie (ANZ) – reprezintă autoritatea națională din subordinea MADR, competentă în domeniul zootehnic privind exploatarea, ameliorarea și reproducția animalelor, inspecția de stat în zootehnie, controlul la producătorii și prim-cumpărătorii de lapte, conservarea și managementul durabil al resurselor genetice la animale

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) – reprezintă instituția publică subordonată MADR prin care se derulează Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)

Anul „0” din Planul de Afaceri -reprezintă anul în care se realizează înregistrările în nume propriu din ultima perioadă de depunere (înregistrare/actualizare) a cererii unice de plată pe suprafață în IACS stabilită conform prevederilor legislației naționale în vigoare, și/sau în Registrul exploatațiilor la ANSVSA, precum și în Registrul agricol, conform situației existente în exploatație la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

Anul ”țintă” din Planul de Afaceri (Anul 3/ 5 – în cazul plantațiilor pomicole) – reprezintă anul propus de beneficiar pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Planul de Afaceri.

Autoritatea de Management (AM PNDR) – reprezintă structura din cadrul MADR responsabilă cu elaborarea strategiilor și politicilor specifice în domeniul dezvoltării rurale, precum și implementarea programelor de dezvoltare rurală 2007-2013 și 2014-2020 cu finanțare din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) – reprezintă autoritatea de reglementare și control în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, aflată în subordinea Guvernului și în coordonarea ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Beneficiarul – reprezintă persoana juridică (persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală, întreprinderea familială, societate cu răspundere limitată) care a luat la cunoștință o Decizie de Finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene în cadrul sub-măsurii 6.3.

Carnetul de stupină – reprezintă documentul elaborat de forma asociativă și aprobat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, care conține informații cu privire la mișcarea efectivului, starea de sănătate și întreținere a fiecărei familii de albine, tratamentele efectuate, deplasările în pastoral, precum și alte operațiuni din domeniul apicol .

Cedentul – reprezintă fermierul care cedează integral/ parțial o exploatație agricolă înregistrată în Registrul agricol prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune unui alt fermier .

Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (CRFIR) - reprezintă structura organizatorică la nivelul regional a AFIR (la nivel național există 8 regiuni) .

Cererea de Finanțare – reprezintă solicitarea depusă de solicitant/ potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile.

Cesionarul – reprezintă fermierul căruia i se transferă integral/ parțial o exploatație agricolă înregistrată în Registrul agricol prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune.

Condiția artificială – reprezintă condiția creată de solicitant/ beneficiar în vederea obținerii unor avantaje care contravin obiectivelor legislației în vigoare și care conduce fie la neacordarea sprijinului, fie la recuperarea sumelor plătite până la momentul descoperirii acesteia, conform prevederilor art 60 din Regulamentul nr 1306/ 2013, cu modificările și completările ulterioare.

Decizia de Finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014 - 2020

Derularea proiectului – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Deciziei de Finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (DSVSA) – reprezintă structura organizatorică la nivel județean a ANSVSA

Domeniul agricol/ agro-alimentar/ veterinar/ economie agrară – reprezintă, pentru studiile universitare încadrarea conform prevederilor HG nr 580/ 2014, cu modificările și completările ulterioare iar pentru studiile liceale încadrarea conform prevederilor HG nr 844/ 2002, cu modificările și completările ulterioare

Dreptul de creanță – reprezintă, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, dreptul asupra construcției și/sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/desființare și este dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune. Emiterea autorizației de construire în baza unui contract de comodat/locațiune se poate face numai pentru construcții cu caracter provizoriu și acordul expres al proprietarului de drept.

Dreptul real principal – reprezintă, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, dreptul asupra construcției și/sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/desființare și este: dreptul de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească).

Durata de execuție a proiectului aferent Deciziei de Finanțare (implementare proiect) - reprezintă perioada de maxim 3/ 5 ani (pentru sectorul pomicol) de la data aprobării Deciziei de Finanțare și include termenul de 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii pentru tranșa a doua de sprijin, aferente plății acestei tranșe.

Durata de monitorizare a proiectului aferent Deciziei de Finanțare – reprezintă perioada de 3 ani calculată de la data efectuării plății tranșei a doua de sprijin.

Durata de valabilitate a Deciziei de Finanțare (derulare proiect) – cuprinde durata de execuție a obiectivelor din Planul de Afaceri și durata de monitorizare a proiectului.

Exploatația agricolă (ferma) – reprezintă unitatea tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție situate pe teritoriul României, gestionate de un fermier și utilizate pentru activități agricole;

Exploatația comercială de tip A – reprezintă exploatația de animale deținută de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale sau persoane juridice

organizate în condițiile legii, înregistrate și autorizate de oficiul registrului comerțului, înregistrată în Sistemul național de identificare și înregistrare a animalelor, care îndeplinește condițiile prevăzute în anexa nr. 50 la Ordinul Președintelui ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate.

Fărâmițarea exploatației agricole – reprezintă preluarea unei exploatații agricole de către cel puțin doi fermieri, în vederea creării în mod artificial de condiții pentru obținerea sprijinului.

Ferma de familie – reprezintă exploatația agricolă aparținând întreprinderii familiale sau persoanei juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii, în conformitate cu prevederile OUG nr.43/2013, cu modificările și completările ulterioare Dimensiunea economică a fermei de familie este cuprinsă între 8.000 - 11.999 € SO. Prin membrii aceleiași familii se înțelege soțul/soția și rudele până la gradul III inclusiv.

Ferma mică - reprezintă exploatația agricolă cu o dimensiune economică între 8.000 – 11.999 € S.O. (valoarea producției standard).

Fișa Măsurii – reprezintă secțiunea din SDL care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipurile de investiții, categoriile de beneficiari eligibili și tipul sprijinului.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) – reprezintă instrumentul de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune .

Implementarea proiectului – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Deciziei de Finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată

Întreprinderea – reprezintă conform prevederilor orice formă de organizare a unei activități economice, autorizată potrivit legilor în vigoare să facă activități de producție, comerț sau prestări de servicii, în scopul obținerii de venituri, în condiții de concurență, respectiv: societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, autorizate potrivit dispozițiilor legale în vigoare, care desfășoară activități economice.

Întreprinderea autonomă – reprezintă orice întreprindere care nu este clasificată ca întreprindere legată sau ca întreprindere parteneră, și care deține mai puțin de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot (oricare dintre acestea este mai mare) în una ori în mai multe întreprinderi sau dacă una ori mai multe întreprinderi nu dețin mai mult de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot ale întreprinderii în cauză.

Întreprinderile legate – reprezintă întreprinderile între care există oricare dintre următoarele raporturi:

- a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor celeilalte întreprinderi;
- b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor consiliului de administrație, de conducere ori de supraveghere a celeilalte întreprinderi;
- c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra celeilalte întreprinderi, în temeiul unui contract încheiat cu această întreprindere sau al unei clauze din statutul acesteia;
- d) o întreprindere este acționară sau asociată a celeilalte întreprinderi și deține singură, în baza unui acord cu alți acționari ori asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau asociațiilor întreprinderii respective.

Întreprinderea mică – reprezintă întreprinderea care are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;

Calculul numărului mediu de salariați și a cifrei de afaceri ai solicitantului se stabilește conform prevederilor art 4 din Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare și Ghidului IMM de pe pagina de internet:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_en.pdf

Întreprinderile partenere - reprezintă toate întreprinderile care nu sunt clasificate ca întreprinderi legate și între care există următoarea relație: întreprinderea (din amonte) deține, individual sau în comun cu una ori mai multe întreprinderi legate, 25% sau mai mult din capitalul social ori din drepturile de vot ale unei alte întreprinderi (din aval).

Materialul Bază – reprezintă materialul de înmulțire care a fost introdus direct sau printr-un număr cunoscut de etape, pe cale vegetativă, din materialul Prebază, în conformitate cu metodele general acceptate pentru menținerea identității soiului, inclusiv a caracteristicilor pomologice relevante, precum și care asigură o stare fitosanitară corespunzătoare acestei categorii. Materialul Bază este destinat producerii de material Certificat. Eticheta aferentă materialului Bază are culoarea albă.

Materialul CAC (Conformitas Agraria Communitatis) – reprezintă materialul de înmulțire și plantare fructifer care are identitate varietală și puritate varietală corespunzătoare și este destinat producerii de material de înmulțire, producerii de material de plantare fructifer și/sau producerii de fructe

Materialul Certificat – reprezintă materialul care se obține prin înmulțirea vegetativă din materialul Bază sau Prebază. Eticheta aferentă materialului Certificat are culoarea albastră

Materialul de înmulțire - reprezintă semințele, părți ale plantei și întreaga plantă, inclusiv portaltoaiile, destinate înmulțirii și producției de material fructifer

Materialul de plantare fructifer – reprezintă plantele destinate plantării sau replantării, după comercializarea lor

Materialul Prebază – reprezintă materialul de înmulțire din veriga cea mai reprezentativă în ceea ce privește identitatea, inclusiv a caracteristicilor pomologice relevante, precum și asigurarea stării fitosanitare. Materialul "Prebază" este destinat producerii de material Bază sau Certificat, altul decât materialul de plantare fructifer. Eticheta aferentă materialului Prebază are culoarea albă și prezintă o dungă violet.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) – reprezintă autoritatea publică centrală responsabilă cu aplicarea strategiei și programului de guvernare, cu rol în elaborarea și implementarea strategiilor naționale sectoriale în domeniile agriculturii și producției alimentare, dezvoltării rurale, îmbunătățirilor funciare, precum și în domeniile conexe: cercetare științifică de specialitate, conservarea și managementul durabil al solurilor și al resurselor genetice vegetale și animale.

Microîntreprindere – reprezintă întreprinderea care are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;

Calculul numărului mediu de salariați și a cifrei de afaceri ai solicitantului se stabilește conform prevederilor art 4 din Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare și Ghidului IMM de pe pagina de internet:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_en.pdf

Microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D.") – reprezintă microîntreprinderea nou-înființată, condusă de un întreprinzător debutant în afaceri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată.

Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (OJFIR) – reprezintă structura organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene).

Pragul minim – reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate primi finanțare în cadrul unei Măsuri/ Sub-măsuri din cadrul PNDR 2014-2020.

Preluarea integrală a exploatației agricole - reprezintă trecerea tuturor terenurilor aflate în proprietate/ folosință și/sau animalelor existente într-o/ la o gospodărie/ exploatație agricolă individuală/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială înregistrate în Registrul agricol de la cedent la cesionar, cu excepția locuinței și a terenului aferent acesteia (anexa gospodărească).

Preluarea parțială a exploatației agricole - reprezintă trecerea unei părți din terenurile aflate în proprietate/ folosință și/sau animalele existente într-o/ la o gospodărie/ exploatație agricolă individuală/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială înregistrate în Registrul agricol de la cedent la cesionar, cu excepția locuinței și a terenului aferent acesteia (anexa gospodărească).

Programul Național Apicol (PNA) 2014-2016 – reprezintă programul al cărui scop de bază este realizarea sistemului informatic pentru identificarea stupilor, sprijinirea apicultorilor pentru achiziționarea de medicamente, funduri de stupi pentru control sau funduri de stupi antivaroa, de mătci, roiuri pe faguri și/sau familii de albine, de stupi în vederea reformării stupilor uzați în urma deplasării acestora în pastoral, precum și pentru decontarea analizelor fizico-chimice care să ateste calitatea mierii

Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 final din data de 26.05.2015 – reprezintă documentul pe baza căruia va putea fi accesat Programul FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

Programul Național de Sprijin al României în sectorul vitivinicol (PNS) 2014-2018 – reprezintă documentul în baza căruia se acordă sprijinul financiar pentru sectorul vitivinicol din România care respectă în totalitate liniile directoare aferente măsurilor de restructurare/reconversie, investiții și promovare a vinurilor pe piețele țărilor terțe

Registrul agricol – reprezintă documentul oficial de evidență primară unitară, în care se înscriu datele cu privire la gospodăriile/ exploatațiile agricole individuale/ persoanele fizice autorizate/ întreprinderile individuale/ întreprinderile familiale care au terenuri în proprietate/folosință și/sau animale.

Registrul exploatației – reprezintă colecția de date în format de hârtie și/sau electronic care cuprinde informații despre animalele identificate din exploatația respectivă și despre mișcarea acestora, registrul fiind gestionat de către ANSVSA; la exploatațiile nonprofesionale, registrul exploatației este reprezentat de colecția exemplarelor documentelor care se remit proprietarului exploatației la consemnarea mișcării animalelor, inclusiv la identificarea inițială, prin arhivarea respectivelor exemplare, în ordine cronologică, îndosariate în mod corespunzător și păstrate prin grija proprietarului, pentru o perioadă de minimum 3 ani de la data închiderii exploatației.

Registrul național al exploatațiilor (RNE) – reprezintă colecția de date în format electronic care cuprinde informațiile de identificare a fiecărei exploatații din România, registrul fiind gestionat de către ANSVSA.

Registrul Unic de Identificare (RUI) – reprezintă un element component al Sistemului integrat de administrare și control și care cuprinde informații referitoare la:

- a) identificarea agricultorilor;
- b) identificarea solicitanților care depun cereri de ajutor, inclusiv a solicitanților care depun Cereri de Finanțare pentru măsurile din PNDR;
- c) identificarea solicitanților pentru măsurile de piață, cota de lapte, comerțul exterior cu produse agricole și promovarea acestora pe piața internă și în țări terțe;
- d) identificarea solicitanților pentru ajutoarele de stat, alții decât cei prevăzuți la lit. a)-c).

Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) – reprezintă sistemul de administrare și control al cererilor de plată ale fermierilor, gestionat de către APIA.

Solicitantul – reprezintă persoana juridică (persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală, întreprinderea familială, societate cu răspundere limitată), potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Sprijinul nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Unitatea Administrativ Teritorială (UAT) - este reprezentat de comune, orașe, municipii;

Valoarea producției standard (S.O.) – se determină pe baza producției standard totale a exploatației agricole, exprimată în euro, stabilită în conformitate cu prevederile Regulamentului CE nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii europene pentru exploatații agricole.

Vatra de stupină – reprezintă locul/suprafața de teren pentru amplasarea unei stupine, în sistem staționar, permanentă sau în sistem pastoral ori temporară. Vatra poate fi permanentă, dacă stupii sunt amplasați în același loc pe toată perioada anului sau cel puțin pe perioada iernării, ori temporară, atunci când stupii sunt transportați și amplasați pe o perioadă limitată de timp în vederea valorificării unui cules.

Zona limitrofă – reprezintă zona constituită din UAT-urile aflate la o distanță de maxim 75 km (conform hartă rutieră) față de UAT în care este înregistrată exploatația agricolă.

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Contract de finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014 – 2020

Proiect neconform – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/submăsuri/componentă (alocare distinctă).

„/” – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri **pe** oră);

4.4 ABREVIERI

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

SDL – Strategia de Dezvoltare Locală;

CRFIR - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 Centre Regionale).

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

4.5 LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ

Legislația europeană

Directiva 2008/90/CE a Consiliului privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

Documentul Comitetului Comunitar RICA-RI/CC 1500 v. 4/2016 Manual de tipologie

Documentul EUROSTAT CPSA/SB/714/2013 – Formatul de transmitere a SO 2013

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

Regulamentul (CE) nr. 1444/2002 de modificare a Deciziei 2000/115/CE a Comisiei privind definițiile caracteristicilor, excepțiile de la aceste definiții precum și regiunile și circumscripțiile în care se întreprind anchetele privind structura exploatațiilor agricole, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (CE) nr. 868/2008 privind fișa exploatației care urmează a fi utilizată în scopul determinării veniturilor exploatațiilor agricole și analizării activității economice a acestor exploatații, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (CE) nr. 1242/2008 al Comisiei de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului

privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare

Legislația națională

Hotărârea Guvernului nr. 885/ 1995 privind unele măsuri de organizare unitară a evidenței acționarilor și acțiunilor societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 844/ 2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 522/ 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 156/ 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii pomiculturii nr. 348/2003 cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 918/ 2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 1050/ 2013 pentru aprobarea Programului național apicol pentru perioada 2014-2016, a normelor de aplicare, precum și a valorii sprijinului financiar, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului nr. 580/ 2014 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programele de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2014-2015, precum și aprobarea titlurilor conferite absolvenților învățământului universitar de licență înmatriculați în anul I în anii universitari 2011-2012, 2012-2013 și 2013-2014, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului nr. 218/ 2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 31/ 1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții - Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și testarea și înregistrarea soiurilor de plante republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Legii nr. 348/2003 a pomiculturii cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 1/ 2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 383/ 2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 164/ 2015 a viei și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală

Ordinul nr. 550/ 2002 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul, certificarea calității și comercializarea materialului de înmulțire viticol, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii și solidarității sociale nr. 3228/ 2002 privind echivalarea nivelurilor de calificare din învățământul profesional, liceal - filiera tehnologică și vocațională - și postliceal, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 397/2003 pentru aprobarea Nominalizării arealelor viticole și încadrării localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 537/ 2003 pentru aprobarea documentelor privind plantarea și/sau defrișarea viței de vie și inventarul plantațiilor viticole, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 564/ 2003 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice interne privind producerea în vederea comercializării, prelucrarea, controlul și/sau certificarea calității semințelor și a materialului săditor din unele specii de plante produse și comercializate pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4543/ 2004 pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 732/ 2005 pentru aprobarea Listei denumirilor de origine controlată (DOC) pentru vinurile liniștite, admise pentru utilizare în România, a Listei denumirilor de origine controlată pentru vinurile spumante, admise pentru utilizare în România, a Listei indicațiilor geografice pentru vinurile liniștite, admise pentru utilizare în România, a Listei indicațiilor geografice pentru vinurile aromatizate, admise pentru utilizare în România, a Listei mențiunilor tradiționale ale vinurilor, admise pentru utilizare în România, și a Listei denumirilor de origine controlată (DOC) pentru vinurile petiante, admise pentru utilizare în România, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 1269/ 2005 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul calității și/sau comercializarea materialului de înmulțire și plantare legumicol, altul decât semințele, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 1270/ 2005 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 355/2007 privind aprobarea criteriilor de încadrare, delimitării și listei unităților administrativ-teritoriale din zona montană defavorizată, cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 769/ 2009 privind aprobarea Metodologiei de înregistrare a operatorilor economici și eliberare a autorizației pentru producerea, prelucrarea și/sau comercializarea semințelor și materialului săditor

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 40/ 2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 82/ 2010 privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe, pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 150/ 2010 privind comercializarea semințelor de plante oleaginoase și pentru fibre, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 155/ 2010 privind producerea în vederea comercializării și comercializarea semințelor de plante furajere, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 59/ 2011 pentru aprobarea procedurilor privind cerințele specifice pentru producerea, certificarea și comercializarea semințelor de cereale, plante oleaginoase și pentru fibre și plante furajere în România, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 119/ 2011 pentru aprobarea sistemului unitar de identificare a stupinelor și stupilor, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 251/ 2017 pentru aprobarea sistemului unitar de identificare a stupinelor și stupilor, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 170/ 2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul MADR nr 763/ 2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR), cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 2634/ 2015 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța Guvernului nr. 129/ 2000 privind formarea profesională a adulților - Republicare, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța Guvernului nr. 92/ 2003 privind Codul de procedură fiscală - Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/ 2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 43/ 2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, cu modificările și completările ulterioare

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Programul Național de Sprijin al României în Sectorul Vitivinicol 2014 – 2018.

Programul Național Apicol 2014-2016

Programul Național Apicol 2017-2019

* * *